

ВИСНОВОК

ПРО РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ВИКОНАННЯ
ЗАКОНУ ПРО ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ
НА 2025 РІК У СІЧНІ – ВЕРЕСНІ

Відповідальна:

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

КИЇВ 2025

www.rp.gov.ua

Accounts Receivable

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	3
I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	8
II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ	14
III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ	27
IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БОРГ	43
V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ	53
ПРОПОЗИЦІЇ	67
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	69
ДОДАТКИ.....	71

Висновок про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у січні – вересні підготовлений Рахунковою палатою відповідно до вимог БКУ і Закону України „Про Рахункову палату” за результатами аналізу квартального звіту про виконання Державного бюджету України, місцевих бюджетів та зведеного бюджету за січень – вересень 2025 року, наданого Рахунковій палаті Казначейством листом від 05.11.2025 № 13-06-1-06/24332, звітних та інформаційно-аналітичних даних Мінфіну, Мінекономіки, Казначейства, ДПС, Держмитслужби, НБУ, окремих головних розпорядників.

ЗАГАЛЬНІ ПІДСУМКИ ВИКОНАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

➤ У січні – вересні 2025 року Закон виконувався в умовах продовження повномасштабного вторгнення, що супроводжувалось погіршенням логістики, руйнацією енергетичної та транспортної інфраструктури, зростанням внутрішньої та зовнішньої міграції населення, скороченням експорту, збільшенням імпорту у всіх товарних групах, наслідком чого стало від’ємне сальдо торговельного балансу, подальше збільшення якого є ризиком для стійкості гривні й ускладнення економічної ситуації.

➤ За таких несприятливих умов економіка зросла. Рушіями економічного зростання стали будівництво (насамперед нежитлових будівель) і роздрібна торгівля (внаслідок розширення споживчого попиту у результаті зростання реальних доходів населення).

➤ Доходи державного бюджету становили 2 трлн 712,9 млрд грн, або 109,3 відс. затвердженого в Законі показника і 80 відс. плану з урахуванням змін.

➤ План доходів загального фонду на звітний період перевиконано на 94,7 млрд грн, або 5,2 відс., чому сприяло надпрогнозоване зростання окремих макропоказників, зокрема споживчих цін, заробітної плати і прибутків суб’єктів господарювання, насамперед державного сектору.

Водночас менший, ніж прогнозувалося, курс гривні до іноземних валют, скорочення видобутку природного газу і виробництва пального (спричинене у тому числі пошкодженнями виробничої інфраструктури) призвели до невиконання окремих доходів, зокрема податків, що справляються при ввезенні товарів на митну територію України, рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення та акцизного податку з вироблених в Україні товарів. Зазначене збільшує ризик невиконання цих платежів за підсумками 2025 року. Крім того, зменшення

на 10,3 відс. прибутків прибуткових підприємств за результатами першого півріччя 2025 року, порівняно з відповідним періодом 2024 року, посилює ризик невиконання плану податку на прибуток підприємств.

Надходження до загального фонду безповоротної допомоги від міжнародних партнерів загалом перевищили план на звітний період на 13,5 млрд грн, або 4,6 відс., за рахунок грантів на бюджетну підтримку. При цьому недонадходження запланованих коштів допомоги від ЄС становило 40,4 млрд грн, або 69,3 відс., і спричинене насамперед невиконанням або невчасним виконанням заходів, передбачених у Плані України для реалізації програми Ukraine Facility.

➤ Доходи спеціального фонду становили 91,1 відс. плану на рік і, порівняно з відповідним періодом попереднього року, збільшилися на 26,8 відс. насамперед за рахунок власних надходжень бюджетних установ, отриманих у натуральній формі, та ПДФО з грошового забезпечення військовослужбовців.

➤ Порівняно з січнем – вереснем 2024 року доходи державного бюджету зросли на 543,5 млрд грн, або 25,1 відс., при цьому темпи зростання протягом звітної періоду уповільнилися.

Зокрема, доходи державного бюджету зросли, за оцінкою Рахункової палати, на 348 млрд грн за рахунок неекономічних чинників:

змін податкового законодавства – на 126,9 млрд грн;

власних надходжень бюджетних установ з інших джерел – на 124,7 млрд грн;

коштів, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України „Про Національний банк України”, – на 45,5 млрд грн;

безповоротної допомоги від міжнародних партнерів – на 44,7 млрд грн;

надходжень, отриманих у зв’язку з виконанням Закону України „Про санкції”, – на 6,2 млрд гривень.

Економічні чинники сприяли збільшенню доходів державного бюджету на 165,8 млрд грн, зокрема, за рахунок:

збільшення заробітної плати і видатків на грошове забезпечення військовослужбовців – на 46,1 млрд грн;

девальвації гривні – на 39,9 млрд грн;

зростання оподаткованого імпорту – на 29,4 млрд грн;

інфляції – на 29 млрд грн;

зростання прибутків прибуткових підприємств – на 21,4 млрд гривень.

➤ Податковий борг перед державним бюджетом збільшився з початку року на 66,1 млрд грн, або в 1,5 раза, – до 201,1 млрд грн, що негативно вплинуло на виконання державного бюджету і посилює ризики недонадходження доходів державного бюджету за підсумками 2025 року.

➤ Видатки державного бюджету у січні – вересні 2025 року становили 3 трлн 639,3 млрд грн, або 72,1 відс. плану на рік, і зросли, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 22,2 відсотка. При цьому частка видатків на оборону в загальному обсязі збільшилась, частки всіх інших – зменшились.

➤ Видатки головних розпорядників сектору безпеки й оборони проведені у січні – вересні 2025 року в сумі 2 трлн 525,8 млрд грн, або 69,4 відс. загального обсягу видатків державного бюджету, що більше, порівняно з відповідним періодом 2024 року, на 623 млрд грн, або 32,7 відсотка.

➤ Видатки загального фонду державного бюджету менші плану на звітний період на 161,3 млрд грн, або 5,4 відс., насамперед за бюджетними програмами головних розпорядників, зокрема: сектору безпеки й оборони – на 70,2 млрд грн, Мінсоцполітики – на 25,5 млрд грн, МОЗ – на 11,0 млрд грн, Агентства відновлення – на 8,4 млрд гривень. Причинами проведення видатків у обсягах менше плану стали насамперед: недотримання або перенесення визначених умовами контрактів термінів поставок товарів, здійснення робіт і послуг, у тому числі оборонного призначення, економія видатків із соціальних послуг і обслуговування державного боргу.

➤ Видатки спеціального фонду державного бюджету проведені у сумі 821,3 млрд грн, або 77,5 відс. плану на рік, із них 90,5 відс. становили видатки сектору безпеки й оборони.

➤ Є ризики непроведення у запланованих обсягах до кінця року видатків та надання кредитів за бюджетними програмами головних розпорядників для реалізації ППП. У січні – вересні видатки та надання кредитів за цими бюджетними програмами на 59,7 млрд грн, або 59,6 відс., менші плану на звітний період. Основними причинами стало тривале розроблення нормативно-правових актів, укладання договорів і здійснення тендерних процедур.

➤ У січні – вересні 2025 року КМУ розподілив 62,4 відс. коштів резервного фонду, при цьому продовжувалося виділення коштів із цього фонду на заходи,

видатки за якими передбачені за рахунок інших джерел. Загалом на такі заходи у звітному періоді виділено 24,4 відс. коштів резервного фонду.

➤ З початку року прострочена дебіторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками зросла на 29 відс. – до 81,3 млрд грн, прострочена кредиторська заборгованість – на 28,3 відс. і становила 1,7 млрд грн, що є наслідком насамперед системних порушень договірної дисципліни.

➤ Зовнішні надходження від міжнародних партнерів, отримані як зовнішні запозичення і безповоротна допомога в сумі 1 трлн 351,1 млрд грн збільшилися на 34,9 відс., порівняно з відповідним періодом 2024 року, і сприяли збереженню фінансової стійкості та наповненню державного бюджету. При цьому частка безповоротної фінансової допомоги у загальному обсязі зовнішніх надходжень зменшилася з 27,2 до 23,5 відсотка.

Водночас внаслідок порушення термінів / неповного виконання зобов'язань у частині досягнення низки цільових показників щодо впровадження реформ не отримано запланованих на звітний період надходжень у сумі 5,7 млрд євро від ЄС за програмою Ukraine Facility і 0,5 млрд дол. США за кредитом МВФ.

➤ Надходження із внутрішніх джерел на 15,3 відс. більші, ніж у відповідному періоді попереднього року, і становили 2 трлн 935,1 млрд грн:

2 трлн 395,5 млрд грн – доходи без урахування отриманих від міжнародних партнерів грантів (дарунків), що більше на 26,3 відс.;

382,3 млрд грн – внутрішні запозичення, що більше на 1,3 відс.;

146,1 млрд грн – кошти ЄКР, що менше на 43,8 відс.;

9,0 млрд грн – кошти від повернення кредитів, що більше на 9,9 відс.;

2,2 млрд грн – надходження від приватизації державного майна, що більше на 0,4 відсотка.

➤ Дефіцит державного бюджету – 921,2 млрд грн, або 54,3 відс. плану на 2025 рік. Зокрема, дефіцит загального фонду на 22,4 відс. менший плану на звітний період і становить 892,3 млрд гривень.

➤ Надходження в частині фінансування державного бюджету на 258,5 млрд грн, або 14,2 відс., менші плану на січень – вересень 2025 року внаслідок недоотримання насамперед державних запозичень на 173,3 млрд грн, або 10,9 відсотка. Зниження

попиту на ОВДП, зростання їх дохідності, недоотримання державних запозичень посилюють ризики фінансової дестабілізації.

➤ Загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу збільшився на 1 трлн 43,2 млрд грн, або 14,9 відс., – до 8 трлн 24,1 млрд гривень. При цьому зовнішній борг зріс на 1 трлн 14,7 млрд грн, або 20,1 відс., що збільшує валютний ризик.

Витрати на погашення й обслуговування державного і гарантованого державою боргу становили 709,0 млрд грн і збільшились на 22,4 відс., порівняно з відповідним періодом попереднього року, при цьому на 35,1 відс. менші плану на звітний період.

➤ У січні – вересні 2025 року видатки державного бюджету на надання трансфертів місцевим бюджетам на 22,3 млрд грн, або 13,4 відс., менші плану на звітний період. Зокрема, не розпочато надання субвенцій за чотирма бюджетними програмами на суму 1,8 млрд грн, видатки на надання трансфертів за дванадцятьма бюджетними програмами менші плану на 20,5 млрд грн, або 15,8 відсотка.

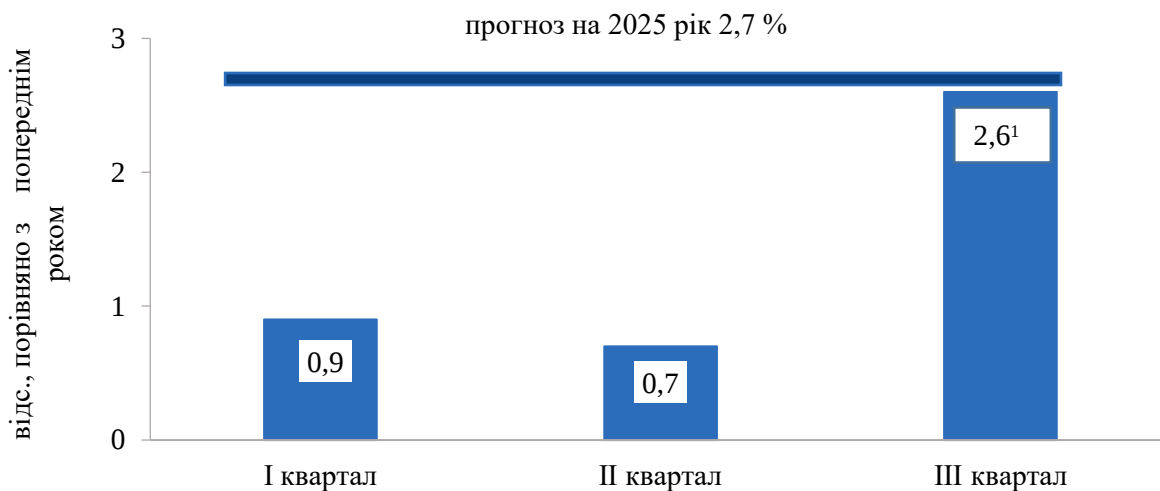
I. ОЦІНКА ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У січні – вересні 2025 року Уряд виконував Закон в умовах продовження повномасштабного вторгнення, скорочення експорту, зростання внутрішньої та зовнішньої міграції населення, погіршення логістики, руйнації енергетичної та транспортної інфраструктури.

При затвердженні державного бюджету на 2025 рік враховано основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2025 – 2027 роки, схвалені постановою № 780. Прогнозні макропоказники на 2025 рік і фактичні в січні – вересні наведено в додатку 1.

Діаграма 1. Зростання реального валового внутрішнього продукту у 2025 році

Рушіями економічного зростання у січні – вересні 2025 року, порівняно з відповідним періодом 2024 року, стали будівництво – на 15,5 відс. (насамперед за рахунок будівництва нежитлових будівель) і роздрібна торгівля (внаслідок розширення споживчого попиту у результаті зростання реальних доходів населення) – на 6,0 відсотка.

Водночас скоротилися обсяги виробництва товарів (робіт, послуг) ²:

¹ За даними Інституту економічних досліджень і політичних консультацій: http://www.ier.com.ua/ua/publications/regular_products/monthly_economic_monitoring?pid=7792.

² Законом України від 18 червня 2025 року № 4505-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо розширення доступу пацієнтів до лікарських

у сільському господарстві – на 14,0 відс. через кліматичні виклики і наслідки воєнних дій (обсяги продукції рослинництва – на 16,4 відс., тваринництва – на 4,4 відс.);

на транспорті (вантажообіг) – на 12,8 відс. (насамперед водний і залізничний) через довготривалу блокаду чорноморських портів, яка призвела до переорієнтації логістичних маршрутів на більш складні та дорогі альтернативи, що вплинуло на зниження загальних обсягів експорту;

у промисловості – на 2,0 відс. (через дефіцит кадрів, пошкодження виробничих потужностей, насамперед у видобувній, хімічній та інших галузях).

Стримуючими факторами зростання економіки у звітному періоді залишалися, зокрема:

- погіршення ситуації на ринку праці внаслідок зростання з початку року кількості:

мігрантів за межами України на 166 тис. осіб – до 5,8 млн осіб;

переміщених осіб із прифронтових Донецької, Харківської, Сумської областей на 190 тис. осіб³;

- більш пізній, ніж торік, збір урожаю в Україні внаслідок насамперед несприятливих погодних умов;

- збільшення кількості фізичних осіб-підприємців, що припинили діяльність у січні – вересні 2025 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 33,8 відс. внаслідок зміни законодавства щодо сплати єдиного соціального внеску, міграційних і мобілізаційних факторів;

- порушення логістичних зв'язків внаслідок руйнування доріг, залізниць і мостів;

- зменшення експорту товарів і послуг, за попередніми даними НБУ, на 5,5 відс., насамперед основних сировинних товарів України.

Вартісний обсяг експорту товарів у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зменшився, за попередніми даними НБУ, на 1,1 млрд дол. США, або 3,7 відсотка.

засобів, що підлягають закупівлі особою, уповноваженою на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, шляхом укладення договорів керованого доступу” у липні 2025 року в Україні відновлено обов'язкове подання державної статистичної та фінансової звітності до органів статистики.

³ За даними Організації Об'єднаних Націй:

https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/IR_2025-Q4.pdf.

Зменшення, порівняно з січнем – вереснем 2024 року, відбулося за рахунок:

продовольчих товарів і сировини для їх виробництва, частка яких у загальному імпорті становить 58,2 відс., – на 1,7 млрд дол. США, або 9,4 відс. (пшениці – на 22,7 відс., кукурудзи – на 22,4 відс.);

мінеральних продуктів – на 0,3 млрд дол. США, або 10,6 відс., частка яких у загальному імпорті становила 7,7 відс. (експорту руд і концентратів залізних – на 16,7 відсотка).

Водночас після зменшення в 2024 році відновилось зростання експорту деревини і виробів з неї – на 16,7 відс., продукції машинобудування – на 10,1 відс., тобто товарів з більшою доданою вартістю, сумарна частка яких у загальному обсязі експорту товарів збільшилася з 9,4 до 11,0 відсотка.

Експорт послуг зменшився на 1,2 млрд дол. США, або 9,6 відс., за рахунок транспортних послуг.

Імпорт товарів зріс у всіх товарних групах, що сприяло збільшенню надходження окремих податків до державного бюджету.

Більше на 15,2 відс. пункту від прогнозного на рік зростання імпорту товарів сприяло додатковому надходженню до державного бюджету, за оцінкою Рахункової палати, ПДВ із ввезених на митну територію України товарів, ввізного мита, акцизного податку із ввезених на митну територію України окремих підакцизних товарів на загальну суму 69,1 млрд гривень.

Вартісний обсяг імпорту товарів у звітному періоді, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зріс на 11,1 млрд дол. США, або 21,2 відс., насамперед за рахунок:

продукції машинобудування – на 6,2 млрд дол. США, або 35,8 відс., частка якої становила 37,2 відс. імпорту товарів, що є наслідком зростаючої потреби у військовій техніці під час триваючого широкомасштабного вторгнення (безпілотних літальних апаратів – на 37,3 відс.);

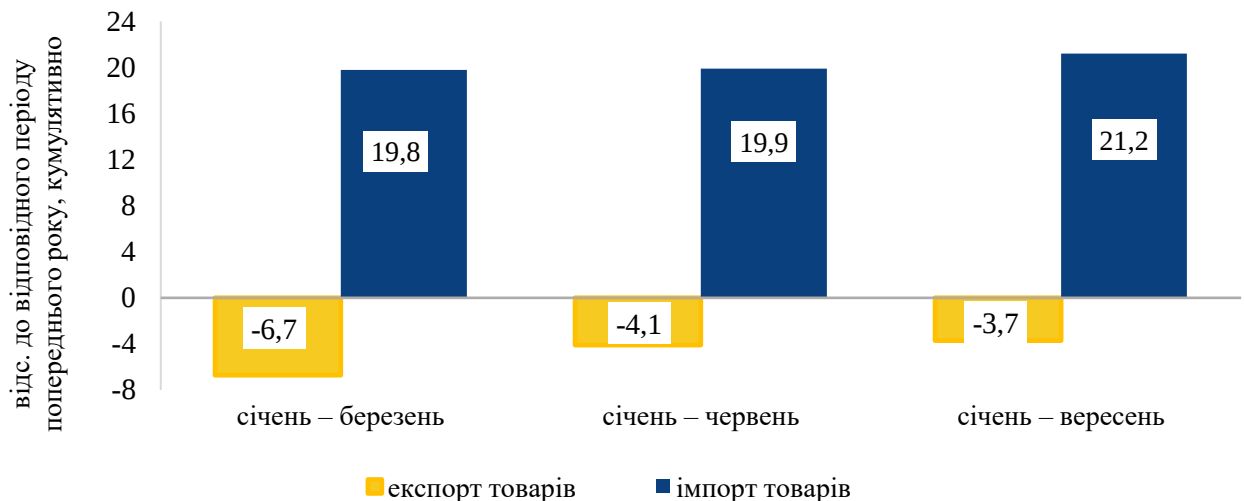
мінеральних продуктів на 0,9 млрд дол. США, або 12,6 відс., частка яких у загальному імпорті – 12,1 відс. (зокрема, через зростання в 3,2 раза імпорту газу, пов'язаного зі зменшенням видобутку внаслідок російських атак);

продовольчих товарів і сировини для їх виробництва на 0,8 млрд дол. США, або 14,7 відс., частка яких у загальному імпорті – 9,8 відсотка.

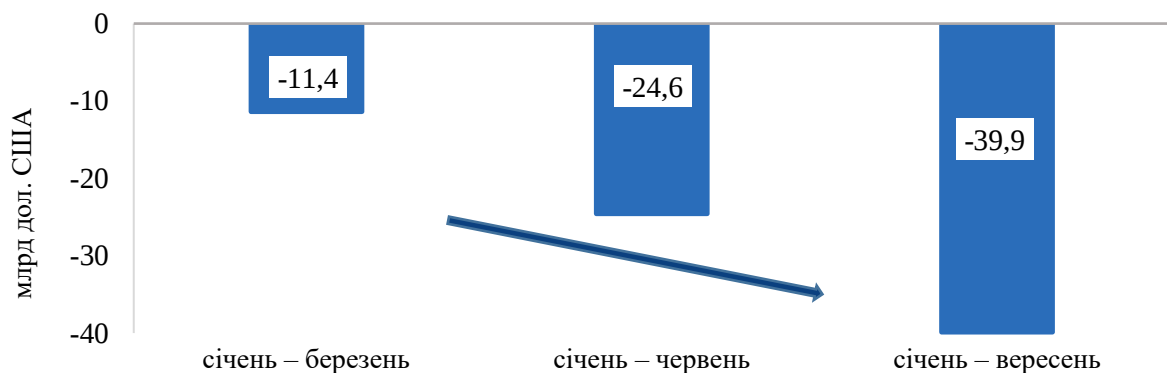
У січні – вересні 2025 року при зниженні експорту товарів імпорту зростає. Наслідком перевищення імпорту товарів і послуг над їх експортом є від’ємне сальдо торговельного балансу. Подальше його збільшення є ризиком тиску на національну валюту й ускладнення економічної ситуації.

Діаграма 2. Зміна експорту й імпорту товарів у січні – вересні 2025 року

У звітному періоді сформовано від’ємне сальдо торговельного балансу в сумі 39,9 млрд дол. США, що на 12,4 млрд дол. США, або 45,3 відс., більше від показника за січень – вересень 2024 року.

Діаграма 3. Сальдо торговельного балансу у січні – вересні 2025 року

За рахунок від’ємного сальдо торговельного балансу в січні – вересні 2025 року сформовано дефіцит платіжного балансу, який частково компенсовано, зокрема:

отриманою допомогою від міжнародних партнерів у сумі 1 трлн 351,2 млрд грн, що сприяло фінансуванню дефіциту бюджету і підтриманню стабільності валютного ринку;

приватними грошовими переказами, що надійшли в Україну в обсязі 6,3 млрд дол. США;

чистим припливом прямих іноземних інвестицій у сумі 1,6 млрд дол. США, з яких 0,9 млрд дол. США, або 56,3 відс., – реінвестовані доходи підприємств з іноземними інвестиціями.

З початку року міжнародні резерви України, за попередніми даними НБУ, зросли на 6,2 відс. і на 01.10.2025 становили 46,5 млрд дол. США, що зумовлено значними обсягами надходжень від міжнародних партнерів та зменшенням обсягів чистого продажу валюти НБУ на валютному ринку.

У січні – вересні 2025 року середній обмінний курс гривні до долара США становив 41,6 грн за дол. США, до євро – 46,5 грн за євро, при цьому окремі показники державного бюджету визначені в Законі з урахуванням обмінного курсу 45,0 і 48,6 грн за дол. США і євро відповідно. Відмінність фактичного середнього офіційного курсу гривні від прогнозного призвела, за оцінкою Рахункової палати, до недонадходження окремих доходів державного бюджету на 69,2 млрд грн і водночас менших витрат на погашення й обслуговування боргу та деяких інших видатків на 16,5 млрд гривень.

Вищий від прогнозного рівень інфляції сприяв додатковому отриманню доходів державного бюджету, за оцінкою Рахункової палати, на 19,9 млрд гривень. Споживчі ціни формувалися під впливом зростання цін виробників промислової продукції, що є додатковим чинником посилення інфляційних процесів у подальшому.

Найбільше подорожчали яйця – на 45,4 відс., фрукти – на 32,3 відс., соняшникова олія – на 31,4 відс., масло – на 29,1 відс., електроенергія – на 27,5 відс., овочі – на 22,1 відс., молоко – на 19,4 відсотка. Частка цих товарів з урахуванням структури споживання становить 23,0 відс. загального зростання споживчих цін.

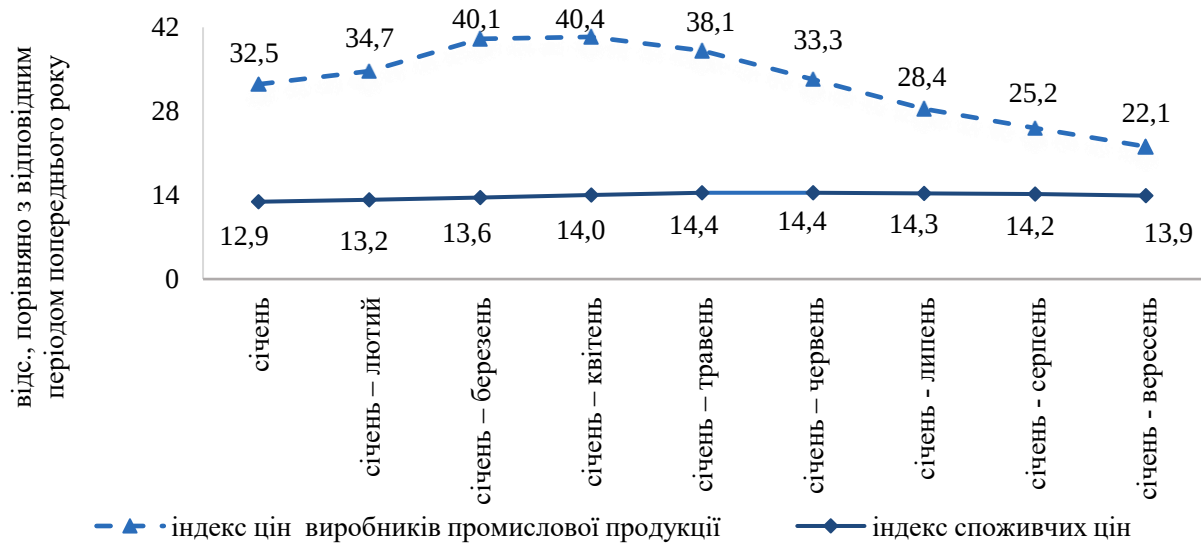
Споживчі ціни у січні – вересні 2025 року до відповідного періоду попереднього року зросли на 13,9 відс., при прогнозі, врахованому при затвердженні державного бюджету, – на 9,7 відсотка. Більша від прогнозованої інфляція призвела до збільшення ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт,

послуг), податку на прибуток підприємств, акцизного податку з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції).

У січні – вересні інфляцію стримували, зокрема:

- продовження мораторію на підвищення тарифів на окремі житлово-комунальні послуги⁴ (на природний газ і теплопостачання);
- укріплення гривні (станом на 01.01.2025 курс гривні до долара США становив 42,0 грн за дол. США, станом на 30.09.2025 – 41,3 грн за дол. США);
- утримання облікової ставки НБУ на рівні 15,5 відсотка.

Діаграма 4. Зростання цін виробників промислової продукції і споживчих цін

Зростання цін виробників промислової продукції, порівняно з відповідним періодом попереднього року, в 1,6 раза перевищило збільшення споживчих цін.

⁴ Закон України від 29 липня 2022 року № 2479-IX „Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування”.

II. ДОХОДИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Затверджений на 2025 рік показник доходів державного бюджету перевиконано у січні – вересні за рахунок спеціального фонду.

Доходи державного бюджету в січні – вересні 2025 року

**затверджено ВРУ на
2025 рік з урахуванням змін**
2 трлн **482,6** млрд грн

**план на 2025 рік з
урахуванням змін**
3 трлн **389,3** млрд грн

виконано у січні – вересні 2025 року

2 трлн 712,9 млрд грн,
або **109,3 %** затвердженого показника; **80,0 %**
плану з урахуванням змін

Упродовж звітного періоду до первісно затвердженого Закону внесені зміни щодо збільшення обсягу доходів:

➤ відповідно до законів України від 31 липня 2025 року № 4561-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони” та від 20 серпня 2025 року № 4571-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” загалом на 155,5 млрд гривень. Зокрема, внесення змін зумовлено переглядом Мінекономіки прогнозу на 2025 рік середньомісячної заробітної плати та прибутку прибуткових підприємств⁵;

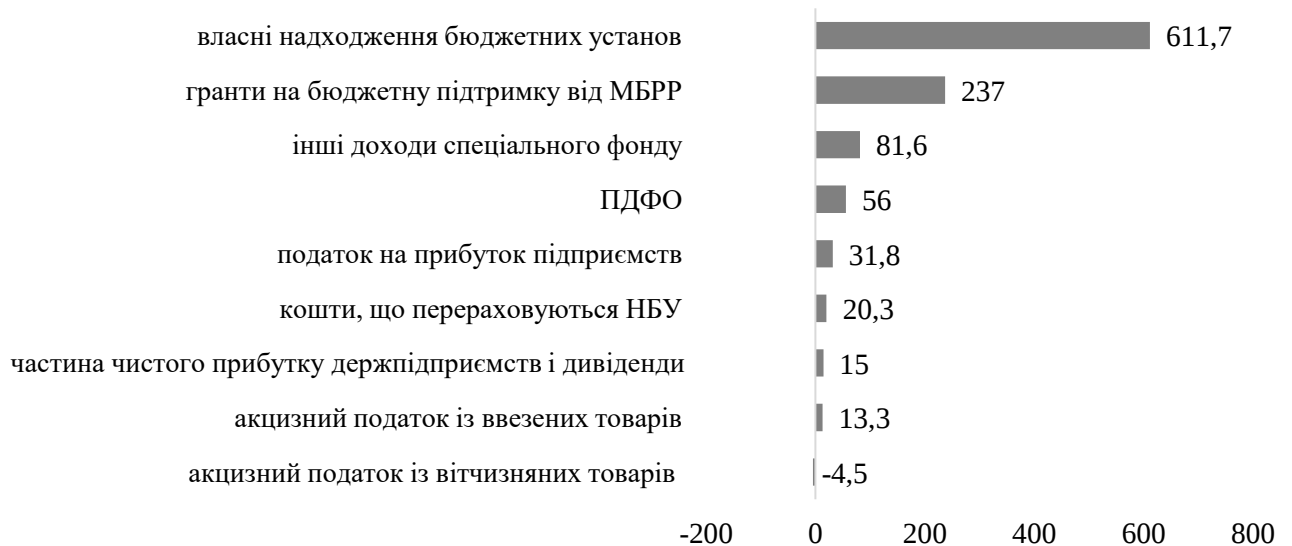
➤ без внесення змін до Закону внаслідок отримання у звітному періоді гранту на бюджетну підтримку від МБРР, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України, Мінфін вніс зміни до розпису державного бюджету, збільшивши доходи загального фонду державного бюджету на 237 млрд грн;

➤ без внесення змін до Закону розпорядниками бюджетних коштів внесено зміни до помісячного розпису спеціального фонду державного бюджету, насамперед власних надходжень бюджетних установ, на 2025 рік – 669,7 млрд гривень.

⁵ Зміни до постанови № 780 не вносились.

У результаті план доходів державного бюджету на звітний рік збільшено загалом на 1 трлн 62,2 млрд грн, або 45,6 відсотка.

Діаграма 5. Зміни планових показників доходів державного бюджету на 2025 рік, млрд грн

Доходи загального фонду у січні – вересні становили 1 трлн 917,2 млрд грн, або 84,1 відс. затвердженого Законом і 76,2 відс. планового обсягів, спеціального – 795,7 млрд грн, або 390,3 та 91,1 відс. відповідно.

Виконання плану доходів державного бюджету в січні – вересні наведено в додатку 2.

План доходів загального фонду на звітний період перевиконано на 94,7 млрд грн, або 5,2 відсотка. Перевиконанню доходів державного бюджету у звітному періоді сприяло надпрогнозоване зростання окремих макропоказників.

Загалом сума перевиконання планових показників окремих доходів загального фонду державного бюджету становила 182,7 млрд гривень.

Надходження **ПДФО** становили 73,8 відс. збільшеного плану на 2025 рік і перевищили план звітного періоду загального фонду на 23,9 млрд грн, або 10,1 відс., за рахунок, зокрема, надпрогнозованого зростання заробітної плати.

Довідково. У січні – вересні середньомісячна заробітна плата збільшилась на 19,8 відс.⁶, тоді як у прогнозованому розрахунку цих надходжень на 2025 рік враховано зростання середньомісячної заробітної плати на 13,6 відсотка.

Порівняно з відповідним періодом попереднього року внаслідок насамперед змін в оподаткуванні військовим збором⁷ надходження податку та збору на доходи фізичних осіб збільшились на 125 млрд грн, або 54,2 відс., зокрема, за оцінкою Рахункової палати, за рахунок збільшення:

- ставок військового збору і розширення кола його платників – на 59,6 млрд грн і 17,2 млрд грн відповідно;
- надходжень податку на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців – на 27,1 млрд грн;
- середньомісячної заробітної плати на 19,8 відс. – на 19 млрд гривень.

Податок на прибуток підприємств у січні – вересні 2025 року становив 78,7 відс. збільшеного плану на 2025 рік. Перевиконання плану звітного періоду на 16,1 млрд грн, або 7,9 відс., і зростання його надходжень порівняно із відповідним періодом попереднього року на 9,4 відс. зумовлено надпрогнозованим зростанням прибутків прибуткових підприємств.

Довідково. Прибутки прибуткових підприємств у 2024 році перевищили показник попереднього року на 19,0 відс., тоді як у прогнозованому розрахунку цих надходжень на 2025 рік враховано зростання прибутків у 2024 році на 15,3 відсотка.

Водночас за результатами першого півріччя 2025 року прибутки підприємств зменшились, порівняно з відповідним періодом 2024 року, на 10,3 відс., що посилює ризик невиконання плану надходження цього податку у 2025 році.

Ціновий чинник⁸ сприяв перевиконанню планового на січень – вересень показника **ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг)** на 8,3 млрд грн, або 3,7 відс., а також збільшенню цих надходжень, порівняно із відповідним періодом попереднього року, за оцінкою Рахункової палати, на 27,5 млрд гривень.

⁶ За оцінкою Рахункової палати, здійсненою на підставі даних ПФУ.

⁷ Закон України від 10 жовтня 2024 року № 4015-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану”.

⁸ Середні споживчі ціни у січні – вересні, порівняно з відповідним періодом попереднього року, зросли на 13,9 відс. при прогнозованому на 2025 рік зростанні 9,7 відсотка.

Залишок невідшкодованих сум ПДВ збільшився з початку 2025 року на третину.

**заявлено до відшкодування
платниками ПДВ у січні – вересні
2025 року 142,8 млрд грн**

**відшкодовано у січні – вересні
2025 року 131,2 млрд грн**

**на 24,8 млрд грн, або 21,0 %, більше,
ніж у січні – вересні 2024 року**

**на 21,5 млрд грн, або 19,6 %, більше,
ніж у січні – вересні 2024 року**

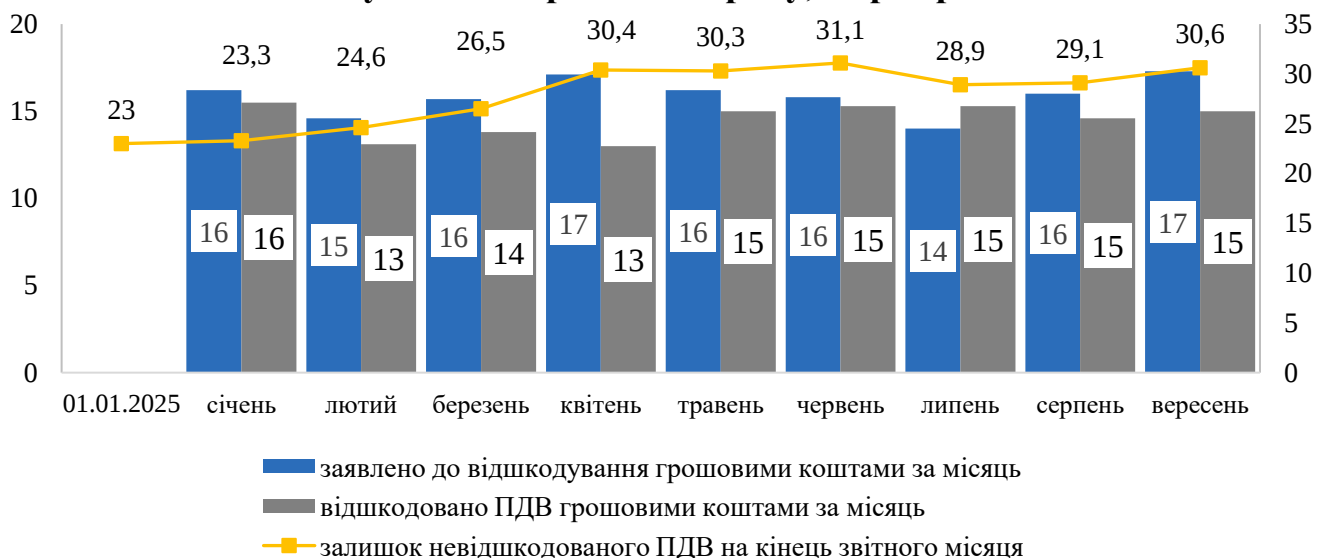
у результаті

залишки невідшкодованих сум

**на кінець вересня 2025 року становили 30,6 млрд грн, що на:
7,5 млрд грн, або 32,6 %, більше, ніж на початок року**

Зокрема, суми заявленого і відшкодованого з бюджету ПДВ збільшились у січні – вересні, порівняно з відповідним періодом 2024 року, за рахунок зростання обсягів бюджетного відшкодування платникам, які здійснюють постачання на митній території України товарів оборонного призначення та товарів для потреб забезпечення національної безпеки й оборони України. Так, у загальному обсязі приросту суми ПДВ, заявленого такими платниками і відшкодованого їм, становили 29,4 і 34 відс. відповідно⁹.

**Діаграма 6. Стан бюджетного відшкодування платникам ПДВ
у січні – вересні 2025 року, млрд грн**

⁹ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

Із загальної суми залишку невідшкодованого ПДВ¹⁰:

- 14,8 млрд грн становили суми заявленого до відшкодування ПДВ, щодо яких тривають камеральні перевірки;
- 6,9 млрд грн – щодо яких триває адміністративне / судове оскарження та узгодження результатів перевірок;
- 6,6 млрд грн – щодо яких документи знаходились на виконанні в Казначействі;
- 2,2 млрд грн – щодо яких тривають документальні перевірки.

Станом на 01 жовтня 2025 року перевиконано на 0,7 відс. план на 2025 рік **частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об'єднань, що вилучається до державного бюджету, та дивідендів (доходу), нарахованих на акції (частки) господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність.**

План звітнього періоду з цих надходжень перевиконано на 16,8 млрд грн, або 35,3 відс., серед іншого внаслідок перевиконання суб'єктами господарювання державного сектору економіки, зокрема оборонного комплексу планових показників діяльності за 2024 рік. Згідно з даними Мінекономіки відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку за IV квартал 2024 року підприємствами перевищило передбачений їх фінансовими планами показник на 14,9 відсотка.

Також понад планові обсяги сплачено дивіденди за результатами діяльності у 2024 році державними банками АТ КБ „Приватбанк” та АТ „Ощадбанк”.

Водночас, порівняно з січнем – вереснем 2024 року, зазначені надходження скоротились на 2,1 млрд грн, або 3,0 відс., насамперед за рахунок скорочення на 3,4 млрд грн дивідендів від АТ „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України”, для якого Уряд зменшив їх розмір з 95 відс. чистого прибутку у 2024 році до 30 відс. за умови спрямування у 2025 році 45 відс. чистого прибутку на закупівлю імпортованого природного газу та фінансування заходів із підготовки до осінньо-зимового періоду 2025/26 років¹¹.

¹⁰ За інформацією ДПС, наданою на запит Рахункової палати.

¹¹ Розпорядження КМУ від 29 квітня 2025 року № 411-р „Про визначення акціонерному товариству „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України” розміру виплати дивідендів до державного бюджету за результатами фінансово-господарської діяльності за 2024 рік”.

План надходжень до загального фонду звітної періоду **безповоротної допомоги від міжнародних партнерів** загалом перевиконано на 13,5 млрд грн, або 4,6 відс., за рахунок грантів на бюджетну підтримку, що надійшли до державного бюджету.

У звітному періоді до загального фонду надійшло 290,9 млрд грн грантів на бюджетну підтримку, з яких запланованими є 237 млрд грн від МБРР, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України, в межах восьмого додаткового фінансування Проекту „Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні”.

Водночас недонадходження запланованих коштів допомоги від ЄС становило 40,4 млрд грн, або 69,3 відс., і спричинено насамперед невиконанням або невчасним виконанням заходів, передбачених на I–II квартали 2025 року у Плані України для реалізації програми Ukraine Facility¹², що є передумовою отримання цих коштів, зокрема:

не виконано індикатори щодо збільшення кадрового складу Вищого антикорупційного суду, набрання чинності законодавством про перегляд декларацій доброчесності суддів та процедури їх перевірки, покращення виконання судових рішень і набрання чинності законом щодо цифровізації виконавчого провадження;

невчасно набрав чинності закон про реформування Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів¹³, а саме 30 липня 2025 року замість першого кварталу 2025 року, як передбачено у Плані України.

З цієї причини не надійшли заплановані на:

травень – 0,5 млрд євро (24,3 млрд грн);

серпень – 0,3 млрд євро (14,6 млрд гривень)¹⁴.

¹² Розпорядження КМУ від 18 березня 2024 року № 244-р „Про схвалення Плану України”.

¹³ Закон України від 18 червня 2025 року № 4503-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” щодо посилення інституційної спроможності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та вдосконалення механізмів управління активами”

¹⁴ За інформацією Мінфіну, надісланою на запит Рахункової палати.

При цьому розпорядженням від 01 серпня 2025 року № 817-р КМУ схвалив зміни до Плану України, згідно з якими скориговано строки реалізації окремих заходів. За інформацією, розміщеною на вебсайті Мінекономіки, Рада ЄС затвердила зазначені зміни, що має спростити отримання допомоги, проте не позбавляє Україну від вимог виконувати обов'язки щодо реформування згідно з програмою Ukraine Facility.

Законодавчі зміни щодо оподаткування тютюнових виробів сприяли як перевиконанню планових показників звітного періоду **акцизного податку** загалом на 7,7 млрд грн, або 3,8 відс., так і збільшенню його обсягів, порівняно з відповідним періодом 2024 року, на 59,6 млрд грн, або 39,5 відсотка. Водночас зберігаються ризики невиконання запланованих на 2025 рік надходжень цього податку з окремих видів підакцизної продукції.

При внесенні змін до закону про державний бюджет план **акцизного податку із ввезених на митну територію України тютюну та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах**, збільшено¹⁵ на 13,3 млрд грн за рахунок збільшення прогнозу обсягів імпорту сигарет у 2025 році. Імпорт сигарет зріс у звітному періоді у 2,4 раза, тоді як у прогнозованому розрахунку акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) враховувалося його зменшення.

Надходження акцизного податку з ввезеного на митну територію України тютюну, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, становили 97 відс. збільшеного плану на 2025 рік і перевищили план звітного періоду на 14,2 млрд грн, або 61,2 відс., тоді як із вироблених в Україні – не виконано на 0,8 млрд грн, або 1,3 відсотка¹⁶.

При цьому у січні – вересні 2025 року ставки акцизного податку на тютюнові вироби зростали тричі¹⁷, зокрема на сигарети – на 34 відс., що сприяло

¹⁵ Закон України від 31 липня 2025 року № 4561-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони”.

¹⁶ За оцінкою Рахункової палати, здійсненою на підставі даних ДПІС, у січні – вересні 2025 року на внутрішній ринок реалізовано на 15,6 відс. менше тютюнових виробів, ніж у відповідному періоді 2024 року.

¹⁷ Закони України від 07 грудня 2017 року № 2245-VIII „Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році”, від 16 січня 2024 року № 3553-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо приведення деяких норм у відповідність із Законом України Про Митний тариф України” та уточнення окремих положень” та від 04 грудня 2024 року № 4115-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби”.

перевиконанню плану звітного періоду, проте створює ризики недонадходження цього податку у наступних звітних періодах.

Довідково. Акцизний податок з тютюнових виробів відповідно до статті 222 ПКУ сплачується протягом 15 робочих днів після придбання акцизних марок. Станом на 01 жовтня 2025 року суми акцизного податку з імпортованих тютюнових виробів, що сплачені та будуть нараховані в наступних звітних періодах, у 2,5 раза більші, ніж на 01 січня 2025 року.

При внесенні змін до державного бюджету зменшено¹⁸ на 4,5 млрд грн план на 2025 рік надходжень **акцизного податку з виробленого в Україні пального**, що пов'язано з очікуваним зменшенням його виробництва через пошкодження виробничої інфраструктури, водночас збільшено плановий показник надходжень **акцизного податку з ввезеного пального** за рахунок збільшення обсягів імпорту. У звітному періоді не виконано план надходжень акцизного податку із виробленого в Україні і ввезеного пального на 8,5 млрд грн, або 9,5 відс., що спричинено насамперед зниженням обсягів виробництва на 33 відс., а також меншим на 4,4 відс. курсом євро у звітному періоді від прогнозного, врахованого при плануванні цього податку на 2025 рік. Порівняно з відповідним періодом попереднього року ці надходження зросли на 28,2 млрд грн, або 53,1 відс., передусім за рахунок підвищення ставок податку і девальвації гривні до євро на 7,6 відсотка.

Довідково. З 01 січня 2025 року ставку акцизного податку на бензин збільшено¹⁹, порівняно із чинною до 01 вересня 2024 року ставкою, на 27,3 відс., дизельного пального – на 54,6 відс., скрапленого газу – у 3,3 раза.

Сума невиконання планових показників окремих доходів загального фонду державного бюджету у звітному періоді становила 88 млрд грн, що посилює ризик їх невиконання за підсумками 2025 року. Невиконання спричинене, зокрема, меншим, ніж прогнозувалося, курсом гривні до іноземних валют, збільшенням податкових пільг, а також меншими обсягами видобутку природного газу внаслідок руйнувань інфраструктури.

Офіційний середній курс гривні до долара США у січні – вересні 2025 року менше на 7,6 відс. від врахованого у прогнозних розрахунках доходів, що

¹⁸ Закон України від 31 липня 2025 року № 4561-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони”.

¹⁹ Закон України від 18 липня 2024 року № 3878-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку”.

спричинило недонадходження у звітному періоді **податків, які справляються при ввезенні товарів на митну територію України.**

Зокрема, недонадходження за рахунок цього чинника у звітному періоді становили, за оцінкою Рахункової палати:

32 млрд грн за надходженням **ПДВ із ввезених на митну територію України товарів;**

3,2 млрд грн – **ввізного мита.**

Крім того, на стан справляння цих податків у звітному періоді вплинуло збільшення, порівняно з відповідним періодом 2024 року, обсягу пільг, зокрема, щодо ввезення²⁰:

продукції оборонного значення – на 36,7 млрд грн, або 61,8 відс.;

товарів для відновлення енергетики – на 10,4 млрд грн, або 4,6 раза;

природного газу АТ „Національна акціонерна компанія „Нафтогаз України”, сума пільги за якими становила 8,9 млрд гривень.

План звітної періоду надходжень **рентної плати за користування надрами загальнодержавного значення** не виконано на 7,5 млрд грн, або 19,3 відс., зокрема:

➤ **рентної плати за користування надрами для видобування природного газу** – на 4,6 млрд грн, або 20,5 відс., унаслідок:

скорочення обсягів видобутку природного газу у січні – вересні 2025 року, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 4,4 відс.,²¹ (у прогнозованому розрахунку надходжень рентної плати за користування надрами для видобування природного газу враховано збільшення обсягів його видобутку порівняно з 2024 роком на 1,9 відс.);

часткової сплати податкових зобов'язань з цього платежу за рахунок переплати, сума якої на 01.10.2025 становила 0,3 млрд грн, тоді як на 01.01.2025 – 4,1 млрд грн;

зменшення з квітня 2025 року до 31.03.2026 ціни реалізації газу власного видобутку ПАТ „Укрнафта”²², на яке покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу, до 10 000 грн (без ПДВ) за 1 тис. куб. м, тоді як у прогнозованому

²⁰ За оцінкою Рахункової палати, здійсненою на підставі інформації Держмитслужби, отриманою на запит Рахункової палати.

²¹ За інформацією ДПС, отриманою на запит Рахункової палати.

²² Обсяг видобутку природного газу ПАТ „Укрнафта” у звітному періоді становив 5,7 відс. загального видобутку.

розрахунку надходжень рентної плати на 2025 рік враховано постачання газу цим товариством за ціною 17 595 грн за 1 тис. куб. м;

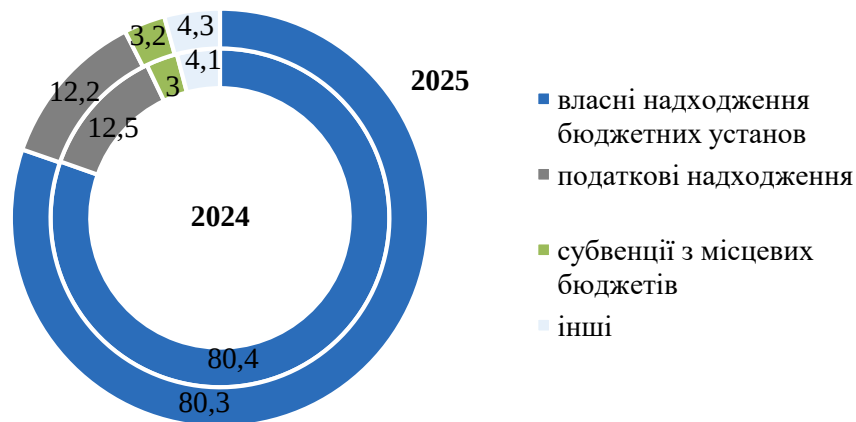
➤ **рентної плати за користування надрами для видобування нафти** – на 1,8 млрд грн, або 22,4 відс., зокрема внаслідок нижчої на 12 відс., ніж враховано в прогнозних розрахунках бюджету на 2025 рік, ціни реалізації нафти у звітному періоді.

За таких умов, за оцінкою Рахункової палати, плановий показник цих доходів на 2025 рік виконано не буде.

Доходи спеціального фонду у січні – вересні 2025 року становили 795,7 млрд грн, або 91,1 відс. плану на рік, і зросли, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 26,8 відс. насамперед унаслідок зростання обсягів власних надходжень бюджетних установ, отриманих у натуральній формі, і надходжень податку на доходи з фізичних осіб з грошового забезпечення військовослужбовців.

Діаграма 7. Структура доходів спеціального фонду у січні – вересні 2024 та 2025 років, відс.

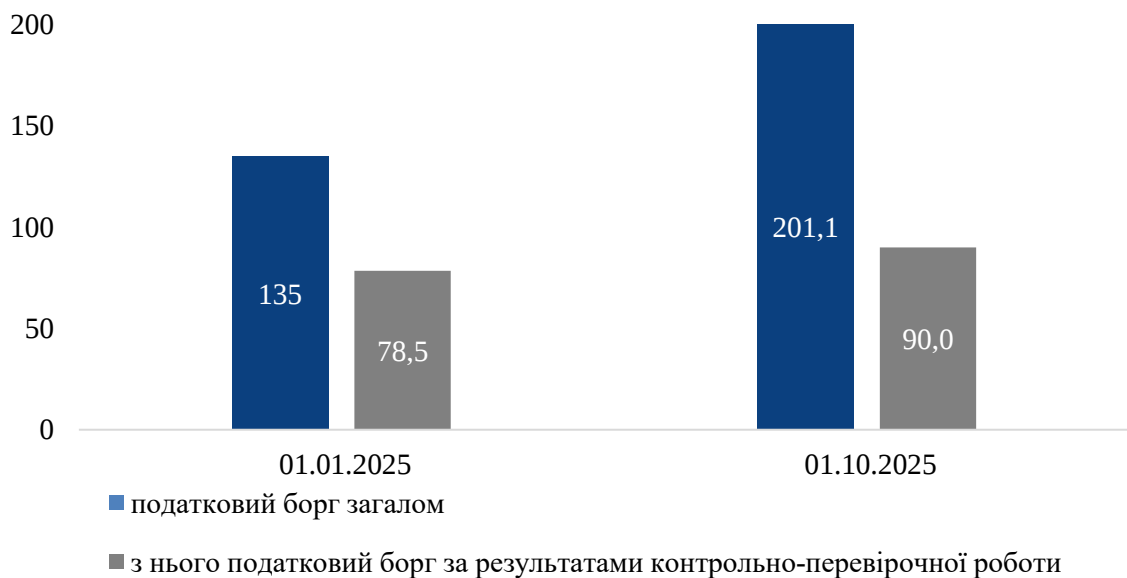
Надходження бюджетних установ з інших джерел (благодійні внески, гранти і дарунки, надходження від підприємств, організацій, фізичних осіб та інших бюджетних установ для виконання цільових заходів тощо) становили 92,2 відс. загального обсягу власних надходжень бюджетних установ і 99,4 відс. плану на 2025 рік. Порівняно з відповідним періодом попереднього року ці надходження зросли на 124,7 млрд грн, або 26,9 відс., за рахунок насамперед надходжень Міноборони, які отримані в натуральній формі, і становили 91,1 відс. власних надходжень з інших джерел, отриманих цим міністерством.

Податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями та особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами та зараховується до спеціального фонду, становив 94,8 млрд грн, або 11,9 відс. доходів спеціального фонду, що на 18,8 млрд грн, або 24,8 відс., більше, ніж у січні – вересні 2024 року, за рахунок збільшення обсягу видатків на грошове забезпечення військовослужбовців.

Ризики недонадходження доходів державного бюджету посилює проблема накопичення податкового боргу платників податків, який у звітному періоді порівняно з обсягом на початок 2025 року збільшився на 66,1 млрд грн, або в 1,5 раза, – до 201,1 млрд гривень.

Діаграма 8. Стан заборгованості платників податків перед державним бюджетом, млрд грн

При цьому найбільше у січні – вересні 2025 року зросла сума податкової заборгованості, що виникла внаслідок несплати донарахованої в результаті проведення перевірок податкових органів пені за порушення термінів розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності, за невиконання зобов'язань та штрафних санкцій за порушення вимог валютного законодавства – в 13,6 раза до 61,3 млрд гривень. Починаючи з липня, відбулось суттєве зростання заборгованості за цим платежем – на 50 млрд грн, або 5,4 раза, яке частково спричинено скасуванням для більшості платників податків мораторію на

проведення податкових перевірок²³. Зокрема, відновлено проведення перевірок органів ДПС, за інформацією НБУ, щодо порушень законодавства у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

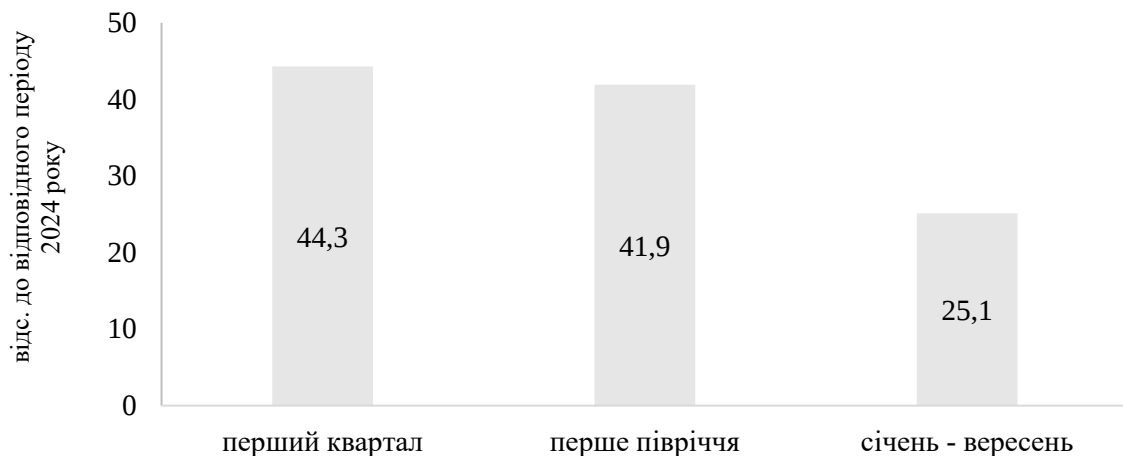
Довідково. Відповідно до статті 11 Закону України від 21 червня 2018 року № 2473-VIII „Про валюту і валютні операції” НБУ та ДПС є органами валютного нагляду за дотриманням резидентами та нерезидентами валютного законодавства.

На 01.10.2025 також обліковується 23,4 млрд грн податкового боргу за штрафними санкціями за порушення законодавства про патентування, норм регулювання обігу готівки та про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Найбільша сума – за донарахованими ТОВ „УГТ” податковими органами в травні 2024 року грошовими зобов’язаннями за підсумками проведеної перевірки.

Доходи державного бюджету у січні – вересні 2025 року, порівняно з відповідним періодом 2024 року, зросли на 543,5 млрд грн, або 25,1 відс., у тому числі загального фонду – на 375,2 млрд грн, або 24,3 відс., спеціального – на 168,3 млрд грн, або 26,8 відсотка. При цьому темпи зростання доходів державного бюджету протягом звітного періоду уповільнилися.

Діаграма 9. Темп приросту доходів державного бюджету у січні – вересні 2025 року

²³ Закон України від 09 листопада 2023 року № 3453-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо скасування мораторію на проведення податкових перевірок”.

За оцінкою Рахункової палати, за рахунок неекономічних чинників доходи державного бюджету зросли на 348 млрд грн, економічних – на 165,8 млрд гривень.

Неекономічні чинники

Зміни податкового законодавства

+ 126,9 млрд грн, зокрема:

збільшення ставок і кола платників
військового збору

+ 76,8 млрд грн

збільшення ставок акцизного податку
на тютюнові вироби і пальне

+ 47,8 млрд грн

Власні надходження бюджетних установ з
інших джерел

+ 124,7 млрд грн

Кошти, що перераховуються НБУ
відповідно до Закону України „Про
Національний банк України”

+ 45,5 млрд грн

Безповоротна допомога від міжнародних
партнерів

+ 44,7 млрд грн

Надходження у зв'язку із виконанням
Закону України „Про санкції”

+ 6,2 млрд грн

Економічні чинники

Збільшення заробітної плати і
грошового забезпечення
військовослужбовців

+ 46,1 млрд грн

Девальвація гривні

+ 39,9 млрд грн

Зростання оподаткованого
імпорту

+ 29,4 млрд грн

Інфляція

+ 29 млрд грн

Зростання прибутків
прибуткових підприємств

+ 21,4 млрд грн

III. ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА КРЕДИТУВАННЯ

У січні – вересні 2025 року видатки державного бюджету становили 3 трлн 639,3 млрд грн, або 72,1 відс. плану на рік. Порівняно з відповідним періодом попереднього року видатки зросли на 22,2 відс. здебільшого на сектор безпеки й оборони.

Діаграма 10. Структура видатків за окремими функціями у січні – вересні 2024 і 2025 років, відс.

Порівняно із відповідним періодом 2024 року в загальному обсязі видатків державного бюджету збільшилися видатки на оборону, при цьому за всіма іншими функціями зменшилися.

Видатки загального фонду державного бюджету

план на січень – вересень

2 трлн 979,4 млрд грн

виконано

2 трлн 818,1 млрд грн

у результаті

менші плану на звітний період видатки на 161,3 млрд грн, або 5,4 %, насамперед на:

137,2 млрд грн – за бюджетними програмами головних розпорядників, зокрема:

70,2 млрд грн – сектору безпеки й оборони;

25,5 млрд грн – Мінсоцполітики;

11,0 млрд грн – МОЗ;

8,4 млрд грн – Агентства відновлення;

14,1 млрд грн – на надання трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;

9,4 млрд грн – на обслуговування державного боргу.

Причинами проведення видатків у обсягах менше плану стали, зокрема:

- недотримання або перенесення визначених умовами контрактів термінів поставок товарів, здійснення робіт і послуг, у тому числі оборонного призначення;
- економія видатків із соціальних послуг і обслуговування державного боргу;
- оплата медичних послуг після отримання звітів про їх фактичне надання.

Видатки спеціального фонду державного бюджету проведено у сумі 821,3 млрд грн, або 77,5 відс. плану на рік, із них 90,5 відс. становили видатки сектору безпеки і оборони.

Інформацію про виконання у січні – вересні 2025 року плану видатків державного бюджету наведено в додатку 3.

У січні – вересні 2025 року найбільші видатки – 69,4 відс. загального обсягу видатків державного бюджету – видатки головних розпорядників сектору безпеки і оборони, що збільшилися, порівняно з відповідним періодом 2024 року, на 623 млрд грн, або 32,7 відс., і становили 2 трлн 525,8 млрд гривень.

Видатки загального фонду сектору безпеки і оборони здійснені у сумі 1 трлн 782,7 млрд грн, що на 70,2 млрд грн, або 3,8 відс., менше плану на звітний період. У найбільших обсягах не проведено заплановані на січень – вересень видатки за бюджетними програмами Міноборони – на 49,1 млрд грн, або 3,4 відс., зокрема на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів і обладнання – на 27,5 млрд грн, або 6,9 відсотка. За інформацією Міноборони, наданою на запит Рахункової палати, невиконання плану спричинено, зокрема:

- непроведенням платежів за поставлені товари через зрив виконавцями строків поставки, визначених умовами контрактів, перенесення строків поставки товарів на підставі наданих підприємствами сертифікатів про форс-мажорні обставини та висновків про істотну зміну обставин;
- економією коштів після проведених процедур закупівель;
- неможливістю здійснення попередньої оплати внаслідок наявності простроченої дебіторської заборгованості за контрактами;
- поверненням коштів від виконавців через зменшення ціни контрактів за фактичними витратами;

- необхідністю здійснення оплати за фактично поставлені товари, роботи, послуги та після проведення випробувань;
- проведенням передконтрактової роботи, здійсненням моніторингу ринку цін, аналізом спроможностей постачальників.

Видатки на грошове забезпечення військовослужбовців проведено у сумі 860,5 млрд грн, або 82,6 відс. плану на рік. Без внесених змін до Закону у жовтні²⁴ запланованих коштів було б недостатньо для здійснення цих виплат.

Видатки спеціального фонду на сектор безпеки й оборони становили 743,1 млрд грн (85,1 відс. плану на рік), з них в натуральній формі в еквіваленті 524,3 млрд грн, або 70,6 відс., зокрема:

448,5 млрд грн – Міноборони насамперед на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання;

31,5 млрд грн – МВС передусім на забезпечення виконання завдань, функцій та підготовку кадрів Державною прикордонною службою України та Нацгвардією, забезпечення діяльності органів, установ та закладів Нацполіції;

30,4 млрд грн – Головним управлінням розвідки Міноборони насамперед на розвідувальну діяльність у сфері оборони;

13,5 млрд грн – СБУ передусім на забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи СБУ.

Водночас видатки Міноборони за бюджетною програмою 2101540 „Здійснення заходів з реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення, закупівлі озброєння, військової (спеціальної) техніки, засобів та обладнання” проведені в сумі 3,5 млрд грн, або 11,0 відс. плану на рік, при цьому надходження для виконання цієї бюджетної програми становили 13 млрд гривень.

Довідково. Відповідно до Закону України від 31 липня 2025 року № 4561-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони” з 01 серпня 2025 року передбачено видатки Міноборони за новою бюджетною програмою 2101540 „Здійснення заходів з реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного

²⁴ Закон України від 21 жовтня 2025 року № 4648-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони”.

призначення, закупівлі озброєння, військової (спеціальної) техніки, засобів та обладнання” у сумі 31,8 млрд грн за рахунок надходжень:

60 відс. податку на доходи фізичних осіб від оподаткування доходів у вигляді грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та особами рядового і начальницького складу, що зараховується до спеціального фонду державного бюджету, у сумі 31 млрд грн;

плати за ліцензії у сфері діяльності з організації та проведення азартних ігор і за ліцензії на випуск та проведення лотерей у сумі 0,8 млрд гривень.

У січні – вересні видатки та надання кредитів за бюджетними програмами головних розпорядників для реалізації ПП на 59,6 відс. менші плану на звітний період і на 64,7 відс. плану на рік. Є ризики непроведення у запланованих обсягах цих видатків до кінця року. Основними причинами невиконання плану стало тривале розроблення нормативно-правових актів, здійснення тендерних процедур і укладання договорів.

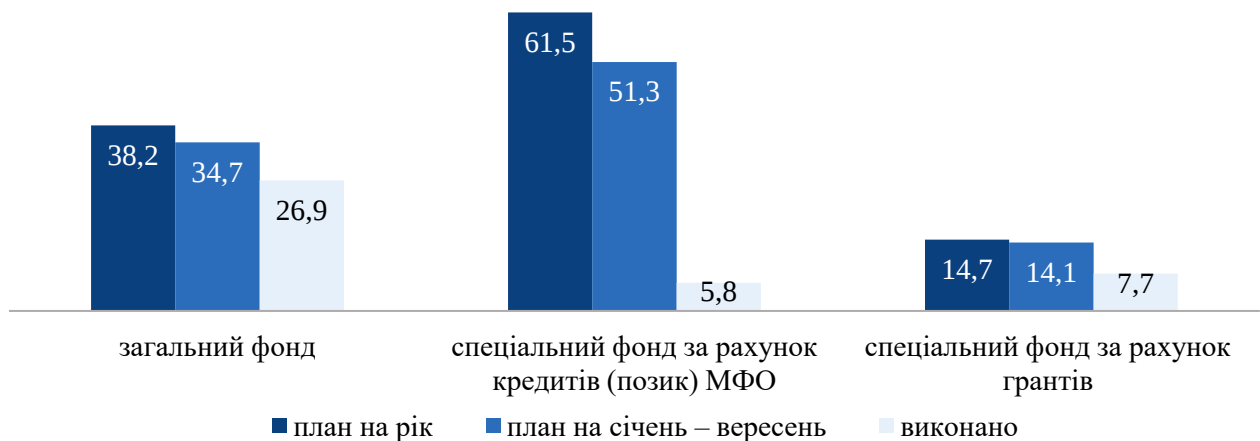
Відповідно до Переліку пріоритетних ПП у Державному бюджеті України на 2025 рік, розміщеному на вебсайті Мінфіну, обсяг видатків та надання кредитів на реалізацію таких проєктів у 2025 році становить 109,2 млрд гривень²⁵. Змінами, внесеними до помісячного розпису асигнувань (за винятком надання кредитів з державного бюджету) загального фонду і помісячного розпису спеціального фонду державного бюджету, обсяг видатків та надання кредитів на реалізацію проєктів збільшено на 5,2 млрд грн – до 114,4 млрд гривень.

Довідково. З 2025 року запроваджено перехідну модель реформування управління публічними інвестиціями, передбачену Дорожньою картою реформування управління публічними інвестиціями на 2024–2028 роки, затвердженою розпорядженням КМУ від 18 червня 2024 року № 588-р.

Згідно зі статтею 33¹ БКУ ПП мають відображатися у Єдиному проєктному портфелі публічних інвестицій держави, до якого включаються лише ті проєкти, що відповідно до постанови КМУ від 28 лютого 2025 року № 232 пройшли експертну оцінку та схвалені Стратегічною інвестиційною радою. Фінансування інвестиційних публічних проєктів здійснюється, зокрема, за рахунок коштів державного бюджету та позик і грантів від міжнародних партнерів за новим механізмом.

²⁵ Без урахування наданих кредитів під державну гарантію.

Діаграма 11. Виконання ПП у січні – вересні 2025 року, млрд грн

Загалом видатки та надання кредитів на реалізацію ПП у січні – вересні становили 40,4 млрд грн, що на 59,7 млрд грн менше плану на звітний період. При цьому менші плану загалом на 44,5 млрд грн, зокрема на:

6,1 млрд грн, або 91,3 відс., – на програму розвитку муніципальної інфраструктури, що спричинено необхідністю внесення змін до фінансових угод, планів вибірки коштів, узгодження цих змін з кредиторами, а також виконанням робіт за підписаними контрактами у будівельний сезон, який триває з весни до осені, що в свою чергу спричиняє перенесення оплати за виконані роботи на III–IV квартали 2025 року²⁶;

3,1 млрд грн, або 90,2 відс., – на реалізацію ПП МОЗ, що спричинено особливостями реалізації проєктів у рамках програми Ukraine Facility, а саме необхідністю коригування проєктів для приведення їх у відповідність із вимогами міжнародних закупівель, що потребувало проведення повторних експертиз проєктів, здійснення процедур закупівель та відбору постачальників, крім того, додатковими чинниками були виконання додаткових робіт, виявлених під час реалізації проєктів, тривалий термін постачання імпортного обладнання²⁷;

2,3 млрд грн, або 28,9 відс., – на реалізацію ПП „Будівництво магістральних водогонів у Миколаївській області, у зв’язку з недостатністю ліквідації негативних наслідків, пов’язаних із знищенням Каховської гідроелектростанції”, що

²⁶ За інформацією Мінрозвитку, наданою на запит Рахункової палати.

²⁷ За інформацією МОЗ, наданою на запит Рахункової палати.

спричинено коригуванням проєктної документації та внесенням зміни до нормативно-правових актів²⁸.

Не розпочато проведення видатків та надання кредитів на суму 15,2 млрд грн, зокрема:

4,9 млрд грн – на надання компенсації за знищене житло (НОМЕ), оскільки перший транш отримано тільки 30 вересня 2025 року (Рамкову угоду про позику між Україною та Банком розвитку Ради Європи № LD 2185 Add.1 підписано 10 липня 2025 року, яка набула чинності 12 серпня 2025 року, постановою КМУ від 28 серпня 2025 року № 1029²⁹ визначено напрями і порядок використання коштів, 24 вересня 2025 року внесено зміни до розпису спеціального фонду державного бюджету)²⁶;

1,8 млрд грн – на реалізацію спільного з Урядом Французької Республіки проєкту постачання рейок акціонерному товариству „Українська залізниця”, що спричинено затримкою поставки товарів²⁶;

1,2 млрд грн – на енергоефективність громадських будівель в Україні, що спричинено тривалим відбором кінцевих бенефіціарів проєктів, розробкою і узгодженням проєктно-кошторисної документації, безпековою ситуацією у містах, де реалізуються проєкти²⁶.

Зволікання головними розпорядниками із розробленням необхідних актів та укладанням договорів може призвести до непроведення видатків до кінця року у запланованих обсягах, оскільки реалізація ППП із загального фонду державного бюджету здебільшого є капітальними видатками, які відповідно до постанови КМУ від 09 червня 2021 року № 590 „Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану” не мають пріоритету.

У січні – вересні 2025 року КМУ розподілив 62,4 відс. коштів резервного фонду, зокрема на заходи, видатки за якими передбачені за рахунок інших джерел.

²⁸ За інформацією Агентства відновлення, наданою на запит Рахункової палати.

²⁹ „Деякі питання використання у 2025 році коштів позики від Банку розвитку Ради Європи для реалізації інвестиційного проєкту „НОМЕ: Компенсація за знищене житло”.

Резервний фонд державного бюджету

затверджено на 2025 рік
55,4 млрд грн

збільшено на 5 млрд грн
за рахунок зменшення на цю суму
видатків на обслуговування державного
боргу

у результаті
план на 2025 рік – 60,4 млрд грн

У січні – вересні КМУ прийняв рішення про виділення коштів з резервного фонду на суму 37,7 млрд грн, зокрема:

10 млрд грн – Агентству відновлення;

8,1 млрд грн – на надання одноразової державної грошової допомоги „Зимова підтримка” та державної грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва та часткової компенсації вартості техніки і обладнання вітчизняного виробництва;

5,2 млрд грн – на виконання робіт з поточного ремонту зруйнованих (пошкоджених) автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення;

5 млрд грн – головним розпорядникам сектору безпеки й оборони;

4,3 млрд грн – на надання акціонерному товариству „Українська залізниця” фінансової допомоги для забезпечення безперебійного функціонування залізничного транспорту в умовах воєнного стану, зокрема здійснення перевезень з територій, на яких ведуться бойові дії;

1,3 млрд грн – на завершення будівництва військових інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, фортифікаційного обладнання оборонних рубежів, улаштування системи невибухових загороджень, а також на будівництво захисних споруд на підстанціях 150 кВ АТ „Запоріжжяобленерго”;

1,1 млрд грн – на виконання робіт з поточного, капітального ремонту, реконструкції та реставрації об’єктів інфраструктури, а також житлового і громадського призначення з метою приведення їх у відповідність із вимогами щодо забезпечення безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Водночас КМУ виділив:

Мінекономіки в січні та червні³⁰ 2025 року 8,1 млрд грн для реалізації програми „Зимова підтримка” та надання грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва й часткової компенсації вартості техніки й обладнання вітчизняного виробництва. При цьому відповідно до статті 37 Закону ці видатки здійснюються за рахунок залишку коштів, перерахованого Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду, і неповною мірою відповідають меті створення резервного фонду;

11 обласним державним адміністраціям у липні³¹ 2025 року 1,1 млрд грн для здійснення заходів, пов’язаних із виконанням робіт з поточного, капітального ремонту, реконструкції та реставрації об’єктів інфраструктури, а також житлового і громадського призначення з метою приведення їх у відповідність із вимогами щодо забезпечення безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Згідно з пунктом 1 розпорядження КМУ від 25 березня 2025 року № 374-р, яким затверджено план заходів на 2025 – 2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар’єрного простору в Україні на період до 2030 року, ці заходи здійснюються за рахунок та в межах видатків, передбачених у державному та місцевих бюджетах на відповідний рік, а також інших джерел, не заборонених законодавством. Крім того, відповідно до пункту 7 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою КМУ від 29 березня 2002 року № 415, капітальний ремонт або реконструкція, крім випадків, пов’язаних з ліквідацією наслідків надзвичайних ситуацій техногенного, природного, соціального та воєнного характеру та проведенням заходів, пов’язаних із запобіганням виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, не відноситься до непередбачених заходів, які можна здійснювати за рахунок коштів резервного фонду.

У січні – вересні у помісячному розписі асигнувань загального фонду головним розпорядникам передбачено видатки у сумі 33 млрд грн, з яких

³⁰ Постанова КМУ від 13 січня 2025 року № 22 „Деякі питання виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для реалізації програми „Зимова підтримка” та постанова від 04 червня 2025 року № 652 „Деякі питання виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для надання державної грошової допомоги покупцям товарів українського виробництва та часткової компенсації вартості техніки і обладнання вітчизняного виробництва”.

³¹ Постанова КМУ від 15 липня 2025 року № 870 „Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету”.

проведено 28,5 млрд грн, що на 13,6 відс. менше плану на цей період. Насамперед менші плану видатки, виділені Агентству відновлення, – на 1,2 млрд грн, або 12,3 відс., що спричинено тривалим технологічним процесом виготовлення матеріалів, перенесення графіків виконання ремонтно-будівельних робіт через безпекову ситуацію²⁸.

У січні – вересні КМУ розподілив 13,3 млрд грн із 16,5 млрд грн наявного ресурсу фонду ліквідації наслідків збройної агресії, при цьому головними розпорядниками проведені видатки на 28,3 відс. менше плану на звітний період.

Фонд ліквідації наслідків збройної агресії

залишок коштів на 01.01.2025	рішення КМУ про виділення
7,6 млрд грн	13,3 млрд грн, з них:
надійшло у січні – вересні до фонду	7,5 млрд грн – за рахунок залишку
8,9 млрд грн	коштів на початок року відповідно до
ресурс станом на 01.10.2025	статті 44 Закону;
16,5 млрд грн	5,8 млрд грн – за рахунок надходжень
	відповідно до статті 43 Закону
	план на січень – вересень
	12,7 млрд грн

виконано 9,1 млрд грн, що на **3,6** млрд грн **менше** плану на січень – вересень

Менші плану видатки за двома бюджетними програмами Агентства відновлення³², що здійснювалися за рахунок залишку коштів на початок року для продовження реалізації розпочатих у попередніх роках проєктів (об’єктів, заходів). За інформацією Агентства відновлення, наданою на запит Рахункової палати, це спричинено, зокрема:

затримкою в поставці будівельних матеріалів та проблемами в логістиці;

³² За бюджетними програмами 3111360 „Будівництво та відновлення об’єктів інфраструктури, житлового та громадського призначення, громадських будинків та споруд” та 3111370 „Відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації”.

тривалим відключенням електроенергії на об'єктах у зв'язку з масовими пошкодженнями об'єктів енергетичної інфраструктури;

нестачею кваліфікованих кадрів у зв'язку з проведенням мобілізаційних заходів;

безпековою ситуацією на об'єктах, що подовжує строки виконання робіт.

Діаграма 12. Використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії у січні – вересні 2025 року, млрд грн

У січні – вересні 2025 року Мінекономіки використало половину коштів (2,7 млрд грн), перерахованих Фондом соцстраху на випадок безробіття до спеціального фонду державного бюджету, при цьому не розпочато використання коштів за одним із п'яти напрямів, визначених у статті 37 Закону.

Діаграма 13. Використання коштів у січні – вересні 2025 року за напрямками, визначеними у статті 37 Закону, млрд грн

У звітному періоді не розпочато використання 0,5 млрд грн, запланованих за напрямом із забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями. Відповідно до порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями³³, кошти спрямовуються на компенсацію або часткову компенсацію вартості збудованих заявником або інвестором із значними інвестиціями об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, необхідних для реалізації інвестиційного проєкту, та компенсацію або часткову компенсацію витрат на підключення та приєднання до інженерно-транспортних мереж, необхідних для реалізації інвестиційного проєкту. За інформацією Мінекономіки, наданою на запит Рахункової палати, у міністерстві проходять оцінку два інвестиційні проєкти, обсяг необхідної компенсації за якими становить орієнтовно 89 млн гривень.

Крім цього, за напрямом із компенсації витрат за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення видатки проведено на 1,8 млрд грн, або 88,2 відс. менше плану на січень – вересень, що спричинено, за інформацією

³³ Постанова КМУ від 26 квітня 2024 року № 468 „Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для забезпечення державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями”.

Мінекономіки, наданою на запит Рахункової палати, невідповідністю значної частини поданих сільськогосподарськими товаровиробниками заявок вимогам порядку, затвердженого постановою КМУ від 12 березня 2024 року № 284³⁴.

Це свідчить про високу ймовірність непроведення видатків у запланованих обсягах за цими напрямками та можливість їх перерозподілу на інші заходи.

При цьому за окремими напрямками виділених коштів було недостатньо, зокрема на підтримку внутрішнього попиту на вітчизняні товари та послуги, для проведення яких додатково виділені кошти із резервного фонду державного бюджету.

Головні розпорядники у звітному періоді повільно використовували кошти, що зараховані на рахунки, відкриті в НБУ для зарахування коштів як добровільних внесків (благодійних пожертв) від фізичних та юридичних осіб приватного права та/або публічного права, для фінансового забезпечення заходів з відсічі збройної агресії проти України та ліквідації її наслідків, національної безпеки та оборони, відновлення, підтримки і розвитку України, надання гуманітарної допомоги³⁵. Як наслідок, залишок коштів на цих рахунках з початку року збільшився на 10,4 відс. і на 01 жовтня 2025 року становив 2 млрд гривень.

Рахунки головних розпорядників у НБУ для зарахування добровільних внесків від фізичних та юридичних осіб

залишок коштів на 01.01.2025	розподілено
1,8 млрд грн	2,2 млрд грн
надійшло у січні – вересні	план на 2025 рік
919 млн грн	1,3 млрд грн

виконано у січні – вересні 789 млн грн, що на 39,3 % менше плану на звітний період, залишок коштів на 01.10.2025 – 2 млрд грн

³⁴ „Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення компенсації витрат за гуманітарне розмінування земель сільськогосподарського призначення”.

³⁵ Відповідно до пункту 56 розділу VI „Прикінцеві та перехідні положення” БКУ ці кошти зараховуються до спеціального фонду державного бюджету.

У січні – вересні 2025 року добровільні внески (благодійні пожертви) надходили лише на 7 рахунків із 14, зокрема на рахунки МОН для задоволення потреб освіти і науки – 0,4 млрд грн; МОЗ для задоволення потреб охорони здоров'я – 0,4 млрд грн; Мінекономіки для фінансування заходів гуманітарного розмінування – 0,1 млрд гривень.

При цьому розподіл здійснено за коштами з 5 рахунків, за коштами з 8³⁶ рахунків, залишки на яких на 01.10.2025 становили 0,3 млрд грн (зокрема, 0,2 млрд грн обліковуються на трьох рахунках Мінекономіки), розподіл не здійснено. Водночас кошти з рахунків „Фонд підтримки малого та середнього бізнесу” і „Фонд відновлення та трансформації економіки” є одним із джерел фінансування надання грантів і не залучалися у звітному періоді, оскільки інші джерела, зокрема Фонд соцстраху на випадок безробіття, покривали всі надані заявки.

У звіті про виконання Державного бюджету України у січні – вересні 2025 року за видатками за бюджетними програмами Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду не відображені показники „план на звітний рік з урахуванням внесених змін” та „план за звітний період (рік) з урахуванням внесених змін”.

Відповідно до змін, внесених Законом України від 20 серпня 2025 року № 4571-IX „Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік”, у державному бюджеті затверджено бюджетні призначення Спеціалізованому окружному адміністративному суду у сумі 880,4 млн грн і Спеціалізованому апеляційному адміністративному суду – 880,3 млн гривень.

У помісячному розписі асигнувань загального фонду Державного бюджету України на 2025 рік (за винятком надання кредитів з Державного бюджету України) (зі змінами) цим розпорядникам на вересень заплановано видатки у сумі 220,1 і 220 млн грн відповідно.

У листі Казначейства до Мінфіну, наданого Рахунковій палаті у складі квартальної звітності, зазначено причину такої розбіжності: ці головні розпорядники не зареєстровані в Єдиному реєстрі розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів. Відповідно до наказу Мінфіну

³⁶ Без урахування рахунка для забезпечення соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, відкритого Мінветеранів, кошти на який взагалі не надходили.

від 22 грудня 2011 року № 1691 „Про затвердження Порядку формування Єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів”³⁷ цей реєстр містить перелік усіх розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, до яких застосовуються вимоги бюджетного законодавства.

За наявності ресурсу видатки за окремими бюджетними програмами спеціального фонду здійснювалися в менших від запланованих обсягах. Як наслідок, окремі головні розпорядники мають значні залишки коштів³⁸ спеціального фонду (крім власних надходжень бюджетних установ та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам).

Станом на 01 жовтня 2025 року на рахунках, відкритих у Казначействі, рахувалося 98,1 млрд грн залишків коштів спеціального фонду (крім власних надходжень бюджетних установ та субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам).

Найбільший обсяг залишків обліковується на рахунках відкритих асигнувань для проведення видатків спеціального фонду та невикористаних головними розпорядниками – 54,2 млрд грн, зокрема Мінстратегпромом – 25,1 млрд грн, Міноборони – 11,5 млрд грн, Агентством відновлення – 5,8 млрд грн, Мінекономіки – 2,6 млрд грн та Державною судовою адміністрацією України – 2 млрд гривень.

Залишки коштів, які не спрямовувались на виконання бюджетних програм головних розпорядників, на 01 жовтня 2025 року становили 32 млрд грн і, порівняно з початком року, зменшилися на 8,3 млрд грн, або на 20,5 відс., при цьому, порівняно з їх обсягом на 1 липня, – на 13,4 млрд гривень.

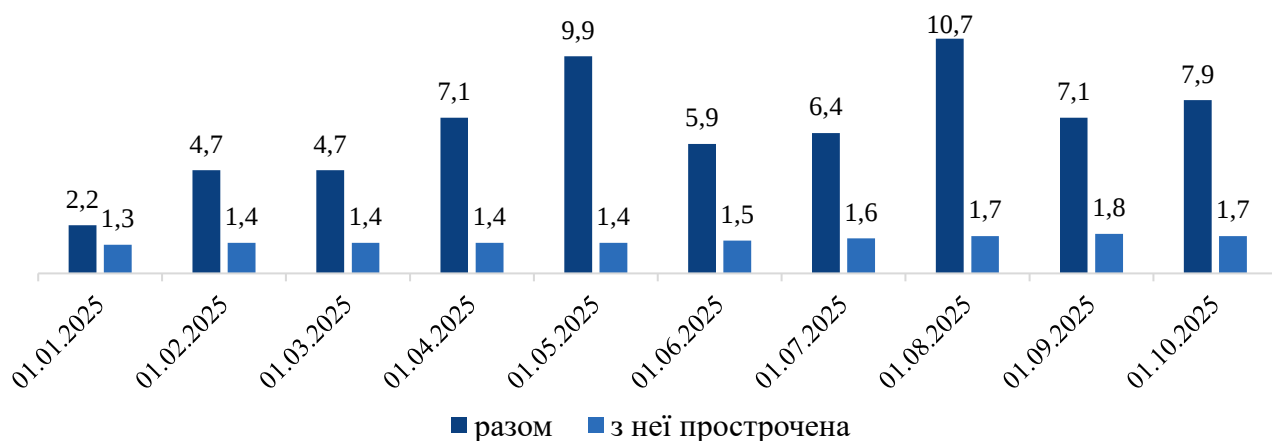

З початку року кредиторська заборгованість розпорядників і одержувачів коштів державного бюджету за видатками зросла в 3,6 раза (прострочена – на 28,3 відс.), дебіторська – на 10,8 відс. (прострочена – на 29,0 відсотка). Це спричинено недостатнім контролем за виконанням постачальниками умов договорів, насамперед щодо строків постачання товарів, виконання робіт та надання послуг.

³⁷ Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 12 січня 2012 року за № 33/20346.

³⁸ За інформацією Казначейства, наданою на запит Рахункової палати.

Діаграма 14. Кредиторська заборгованість з основної діяльності за видатками, млрд грн

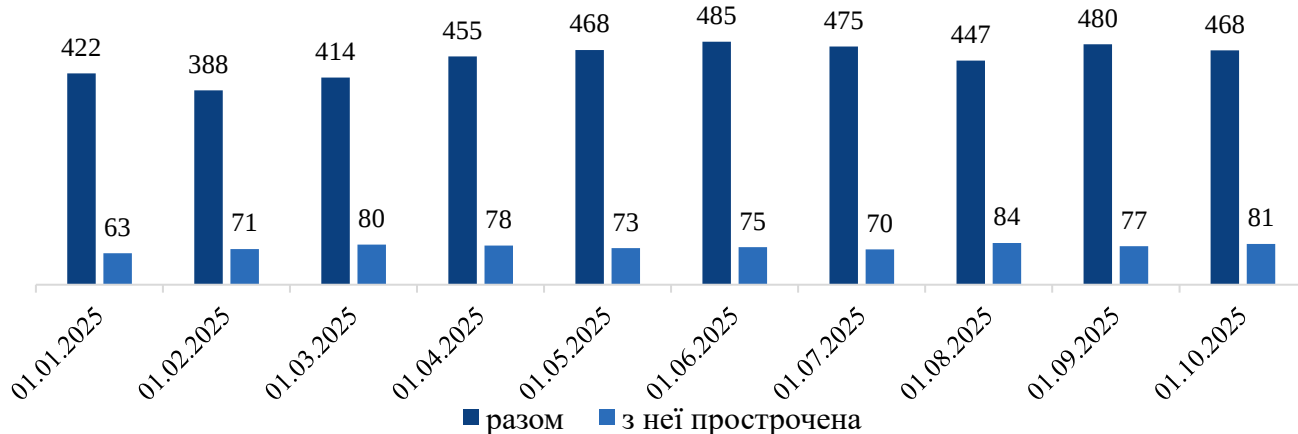

Найбільше зростає кредиторська заборгованість у:

Міноборони – на 1,5 млрд грн – до 1,8 млрд грн, з неї 0,5 млрд грн, термін оплати якої не настав;

МВС – на 1,4 млрд грн – до 1,5 млрд грн, з неї 1,4 млрд грн, термін оплати якої не настав. При цьому рахується прострочена заборгованість у сумі 0,9 млн грн, не підтверджена документами через знаходження установ, що належать до сфери управління МВС, на непідконтрольній Україні території або на територіях, де ведуться активні бойові дії, погашення якої стане можливим при отриманні безпечного та безперешкодного доступу до первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку.

Діаграма 15. Дебіторська заборгованість з основної діяльності за видатками, млрд грн

Найсуттєвіше зросла дебіторська заборгованість за бюджетними програмами Міноборони – на 81 млрд грн, або 27,6 відс., – до 374,9 млрд грн, що становить 80,2 відс. загального обсягу цієї заборгованості. За інформацією Міноборони, зазначене спричинено насамперед авансуванням закупівлі та ремонту озброєння і військової техніки, закупівлі (виробництва) боєприпасів, а також будівництва військових інженерно-технічних та фортифікаційних споруд.

Прострочена дебіторська заборгованість рахується у 54-х головних розпорядників. Найбільший обсяг простроченої заборгованості рахується за бюджетними програмами окремих головних розпорядників сектору безпеки і оборони, зокрема у:

Міноборони – 68,1 млрд грн, або 83,7 відс. загального обсягу простроченої заборгованості, яка з початку року зросла на 13,2 млрд грн, або 27,6 відс., через невиконання підприємствами-постачальниками умов контрактів (договорів) у частині строків постачання продукції оборонного призначення унаслідок, зокрема, ракетних обстрілів, постачання товарів неналежної якості, затримок постачання співвиконавцями запасних частин та комплектуючих для виготовлення та ремонту продукції оборонного призначення;

МВС – 6,4 млрд грн, або 7,8 відс. загального обсягу простроченої заборгованості, яка з початку року збільшилась на 2,7 млрд грн, або 73,2 відс., за інформацією МВС, прострочена заборгованість здебільшого утворилася через невиконання умов договорів у зв'язку з неможливістю виконати замовлення через відсутність сировини, матеріалів, комплектуючих іноземного виробництва;

Мінстратегпрому – 1,4 млрд грн, або 1,7 відс. загального обсягу простроченої заборгованості, яка з початку року зросла на 1,1 млрд грн, або у п'ять разів, що спричинено невиконанням договору / контракту (наразі ведеться претензійно-позовна робота).

IV. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БОРГ

У січні – вересні дефіцит державного бюджету на 45,7 відс. менший плану на 2025 рік, однак на 14,7 відс. більший, ніж у відповідному періоді 2024 року.

Плановий обсяг дефіциту державного бюджету, порівняно із первісно затвердженим у Законі граничним обсягом, упродовж січня – вересня загалом збільшено на 56,1 млрд грн, або 3,3 відс., – до 1 трлн 696,7 млрд гривень. При цьому збільшено унаслідок насамперед забезпечення видатків для потреб сектору безпеки і оборони³⁹ на 250,0 млрд грн і зменшено унаслідок отримання у звітному періоді гранту на бюджетну підтримку від МБРР, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України на 237 млрд гривень⁴⁰.

Загалом державний бюджет у січні – вересні 2025 року виконано з меншим дефіцитом, ніж планувалося, унаслідок невиконання плану видатків та надання кредитів при перевиконанні плану доходів і коштів від повернення кредитів.

Дефіцит державного бюджету у січні – вересні 2025 року

доходи – 2 трлн 713 млрд грн

повернення кредитів – 9 млрд грн

видатки – 3 трлн 639 млрд грн

надання кредитів – 4 млрд грн

результат

дефіцит – 921 млрд грн, що менше на 775 млрд грн плану на 2025 рік

і на 118 млрд грн більше, ніж у січні – вересні 2024 року

³⁹ Закон України від 31 липня 2025 року № 4561-IX Про внесення змін до Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони”.

⁴⁰ Мінфін вніс зміни до розпису державного бюджету, збільшивши доходи і зменшивши зовнішні запозичення загального фонду державного бюджету відповідно до розпорядження КМУ від 13 грудня 2024 року № 1251-р „Про залучення гранту на бюджетну підтримку від Міжнародного банку реконструкції та розвитку, що діє як виконавча установа Фонду фінансового посередництва зі сприяння залученню ресурсів для інвестування в зміцнення України, в межах восьмого додаткового фінансування Проекту „Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління в Україні”.

Загальний фонд виконано з дефіцитом у сумі 892,3 млрд грн, що на 258,1 млрд грн менше плану на звітний період унаслідок невиконання плану видатків і надання кредитів загалом на 164,4 млрд грн при перевиконанні плану доходів і коштів від повернення кредитів загалом на 93,7 млрд гривень.

Спеціальний фонд державного бюджету виконано з дефіцитом у сумі 28,9 млрд грн, що на 87,1 відс. менше плану на рік.

Інформацію про виконання державного бюджету в частині фінансування наведено в додатку 4.

У січні – вересні 2025 року для фінансування державного бюджету з усіх джерел отримано 67,3 відс. запланованих на рік надходжень.

Основним джерелом фінансування державного бюджету (90,5 відс.) є державні запозичення. При цьому залучено кошти ЄКР для покриття тимчасових касових розривів загального фонду державного бюджету.

Джерела фінансування державного бюджету у січні – вересні 2025 року

1 трлн **416** млрд грн – державні запозичення

146 млрд грн – кошти ЄКР

2 млрд грн – кошти від приватизації державного майна

загалом

1 трлн **564** млрд грн, що менше на **259** млрд грн, або **14,2 %** плану на звітний період

Державні запозичення у січні – вересні цього року менші на 173,3 млрд грн, або 10,9 відс., плану на звітний період, однак в 3,1 раза перевищили обсяг витрат на погашення зобов'язань, що спричинило збільшення державного боргу. Зокрема, запозичення до загального фонду на 7,1 відс. менші плану на звітний період і становили 40,6 відс. надходжень загального фонду.

У загальному обсязі державних запозичень частка довгострокових запозичень скоротилась, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 2,4 відс. пункту до 73,0 відс., при цьому збільшились частки середньострокових і короткострокових на 2,2 і 0,2 відс. пункту до 26,4 і 0,6 відс. відповідно, що збільшить ризик рефінансування боргу у наступних бюджетних періодах.

Залучені у січні – вересні для покриття тимчасових касових розривів загального фонду державного бюджету кошти ЄКР на 54,5 млрд грн, або 27,2 відс., менші плану на звітний період і на 114,1 млрд грн, або 43,8 відс., ніж у відповідному періоді попереднього року.

В умовах триваючої військової агресії зовнішня підтримка залишається суттєвою, насамперед для здійснення найнеобхідніших видатків, і від її подальших надходжень залежатиме виконання плану зовнішніх запозичень на 2025 рік. Отримані у січні – вересні 2025 року до державного бюджету кредити (позики) від зовнішніх кредиторів становили 89,5 відс. плану на звітний період і 68,1 відс. плану на рік. Залишаються значними ризики неотримання в передбачених обсягах зовнішніх запозичень.

Кошти державних зовнішніх запозичень до державного бюджету становили 1 млрд 33,7 млн грн, що на 304,7 млрд грн, або 41,8 відс., більше, ніж у відповідному періоді попереднього року (в порівняних умовах⁴¹), однак на 485,1 млрд грн, або 31,9 відс., менше плану на рік.

До загального фонду від зовнішніх кредиторів надійшло 938,1 млрд грн, що на 223,4 млрд грн, або 31,3 відс., більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, однак на 48,3 млрд грн, або 4,9 відс., менше плану на звітний період (зменшеного на 19,4 відс. – до 986,4 млрд гривень). Найбільше – 79,5 відс. зовнішнього фінансування у звітному періоді надійшло від ЄС, який є основним донором бюджетної допомоги Україні.

Недовиконання плану спричинене насамперед:

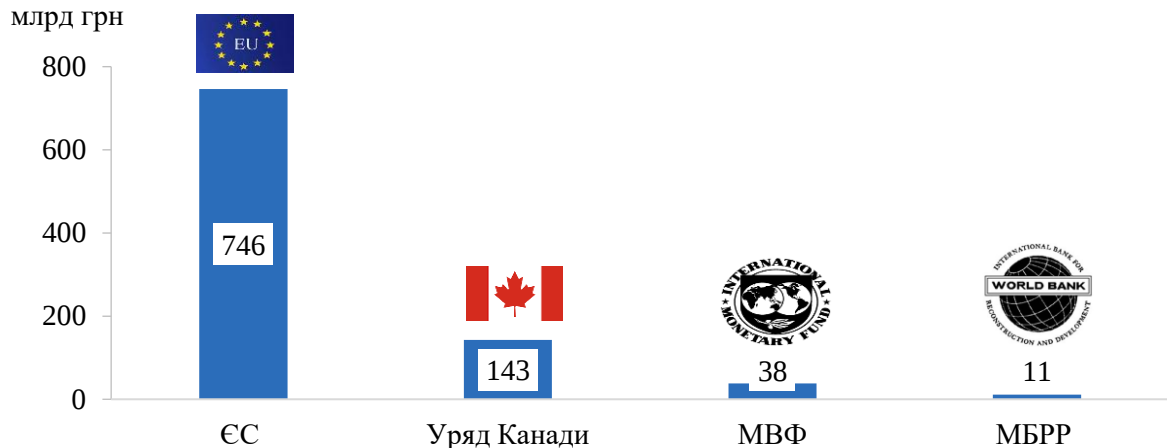
неотриманням 5,7 млрд євро у травні і серпні цього року за програмою Ukraine Facility унаслідок порушення термінів / неповного виконання зобов'язань у межах цього інструменту;

зменшенням на 517,5 млн дол. США суми траншу кредиту МВФ через невиконання і виконання із затримкою по одному маяку програми, а також перенесенням кінцевих термінів виконання чотирьох маяків;

уточненням графіка надходження коштів від кредиторів.

⁴¹ Без урахування облігацій зовнішніх державних позик 2015 року, що випущені Мінфіном для здійснення реструктуризації зовнішнього боргу.

Діаграма 16. Надходження до загального фонду зовнішніх запозичень у січні – вересні 2025 року

До спеціального фонду державного бюджету для підготовки та реалізації публічних інвестиційних проєктів і програм публічних інвестицій отримано 95,6 млрд грн, зокрема від:

Уряду Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії за проєктами з підтримки обороноздатності держави і розвитку спроможностей протиповітряної оборони – 87,4 млрд грн;

БРРЄ за проєктами „НОМЕ: Компенсація за знищене житло” і „Зміцнення системи охорони здоров’я та збереження життя” (Heal Ukraine)” – 3,6 млрд грн;

МБРР за проєктами у галузі охорони здоров’я, енергетики, освіти – 3,0 млрд грн;

ЄБРР за проєктами „Розвиток транс'європейської транспортної мережі” і „Завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську” – 889,8 млн грн;

Уряду Республіки Польща насамперед за проєктами з розбудови прикордонної дорожньої інфраструктури та облаштування пунктів пропуску українсько-польського кордону і закупівлі безпілотних авіаційних систем та засобів моніторингу державного кордону – 595,4 млн гривень.

Надходження до спеціального фонду для підготовки та реалізації публічних інвестиційних проєктів і програм публічних інвестицій на 81,3 млрд грн, або в 6,7 раза, більші, ніж у відповідному періоді 2024 року, що свідчить про поліпшення стану залучення цих зовнішніх позик і їх використання, однак на 10,6 млрд грн, або 12,5 відс., менші плану на звітний період насамперед, як зазначено Мінфіном у відповіді на запит Рахункової палати, через:

- припинення реалізації частин окремих проєктів внаслідок повного або часткового руйнування об'єктів;
- тривале проведення процедур закупівель, перенесення їх або проведення повторних тендерних торгів;
- реструктуризацію окремих проєктів щодо перерозподілу коштів між компонентами, введення нових компонентів і необхідність внесення змін до нормативно-правових актів та договорів;
- довготермінове проведення відбору заявок, тривалу розробку тендерної документації та проведення тендерних процедур для подальшого укладення контрактів на виконання робіт / послуг;
- затримку проведення тендерних процедур, а саме невідповідність технічним вимогам і значно перевищену фінансову пропозицію порівняно з очікуваною вартістю.

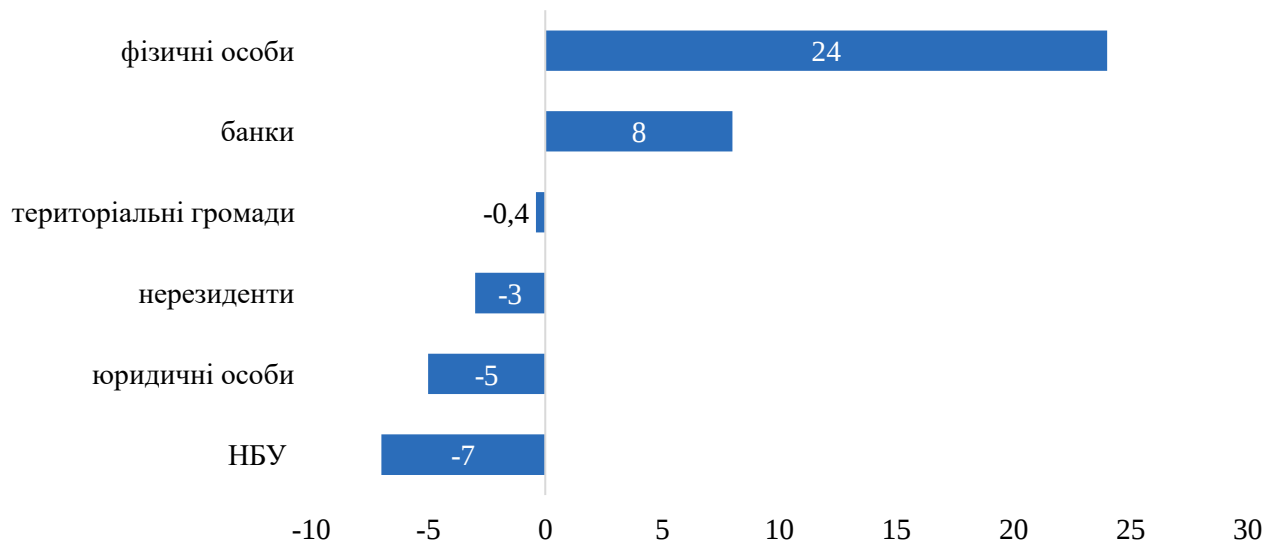
У січні – вересні 2025 року надходження від розміщення на внутрішньому ринку ОВДП на 12,0 відс. менші плану на звітний період. Залишаються значними ризики неотримання в передбачених обсягах внутрішніх запозичень, яких навіть в умовах зростання дохідності надійшло з початку року лише половина запланованого на рік обсягу.

У січні – вересні від розміщення ОВДП отримано 382,3 млрд грн, або 50,0 відс. плану на рік. Зокрема, від випуску Військових облігацій надійшло 172,0 млрд грн, що на 60,6 млрд грн, або 26,1 відс., менше, ніж у відповідному періоді попереднього року. У результаті частка Військових облігацій у внутрішніх запозиченнях зменшилася з 61,6 до 45,0 відсотка.

З початку року збільшився обсяг ОВДП, що перебувають в обігу, на 16,6 млрд грн, або 0,9 відс., – до 1 трлн 877,1 млрд гривень. При цьому найбільше збільшився у власності фізичних осіб – на 23,9 млрд грн, або 30,5 відс., унаслідок вищої дохідності та відсутності оподаткування доходів від облігацій для фізичних осіб, порівняно з депозитними вкладками, більшої доступності для громадян.

Найбільше зменшився обсяг ОВДП у власності НБУ – на 6,6 млрд грн, або 1,0 відсотка. Найбільшими власниками ОВДП залишаються комерційні банки (45,6 відс. загального обсягу).

Діаграма 17. Зміни обсягу ОВДП, що перебувають в обігу, у січні – вересні 2025 року, млрд грн

Висока **середньозважена дохідність** розміщених на аукціонах ОВДП, насамперед номінованих у гривні, від 14,9 відс. у січні до 16,7 відс. у вересні, забезпечувала зацікавленість інвесторів до придбання ОВДП і надходження до державного бюджету, однак це підвищує вартість запозичень для держави, що може призвести до зростання видатків на обслуговування державного внутрішнього боргу та посилення тиску на бюджет в наступних бюджетних періодах. Водночас зниження інтересу інвесторів до ОВДП може обмежити можливості Уряду з внутрішніх запозичень.

У січні – вересні 2025 року план на звітний період надходжень коштів до державного бюджету від приватизації державного майна перевиконано, однак виконання плану на рік цих надходжень становить 69,9 відс., що посилює ризик недоотримання їх у запланованому на 2025 рік обсязі (3,2 млрд гривень).

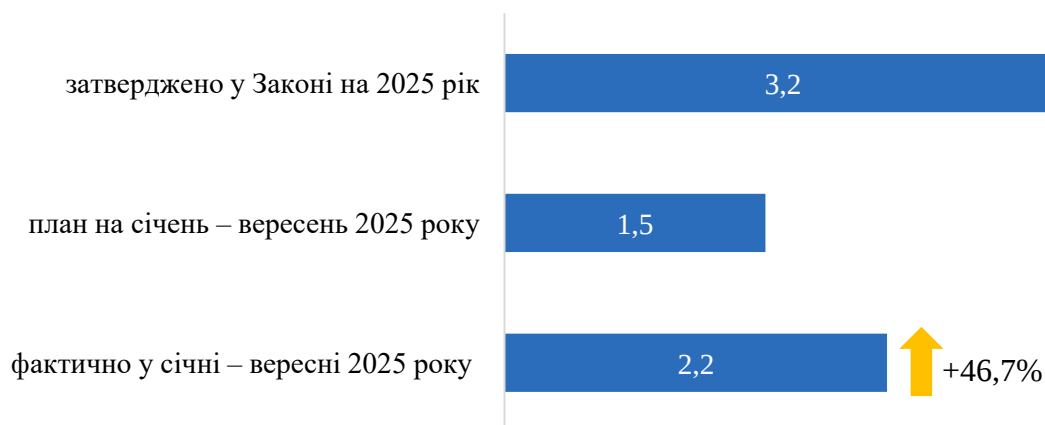
Від приватизації державного майна до загального фонду державного бюджету у січні – вересні надійшло 2,2 млрд грн, що на 46,7 відс. більше плану на звітний період і на 0,4 відс., ніж у відповідному періоді 2024 року.

У вересні до загального фонду державного бюджету надійшли кошти у сумі 805,0 млн грн від продажу **об'єкта великої приватизації** – пакета акцій розміром 100 відс. статутного капіталу ДАТ „Будівельна компанія „Укрбуд”, за результатами аукціону з продажу, який відбувся 18 червня цього року.

За інформацією Фонду державного майна України, найбільші суми до загального фонду державного бюджету отримані від продажу пакетів акцій **об'єктів малої приватизації**, зокрема: ЄМК ДП „Український науково-технічний центр металургійної промисловості „Енергосталь” (151 млн грн); ЄМК ДП „Житомирський лікєро-горілочний завод” (136 млн грн); ЄМК ДП „Київський автомобільний ремонтний завод” (123 млн грн); об'єкта незавершеного будівництва – дитяча уронефрологічна клініка на 80 ліжок ДУ „Інститут урології імені академіка О. Ф. Возіанова НАМН України” (111 млн грн); ЄМК ДП „Львівське спеціальне конструкторське бюро „Топаз” у м. Львів (107 млн гривень).

При цьому у звітному періоді до спеціального фонду державного бюджету від приватизації майна установ виконання покарань і слідчих ізоляторів надійшло коштів у сумі 0,4 млн грн⁴², що планом не передбачено.

Діаграма 18. Планові та фактичні показники надходження від приватизації державного майна у січні – вересні 2025 року, млрд грн

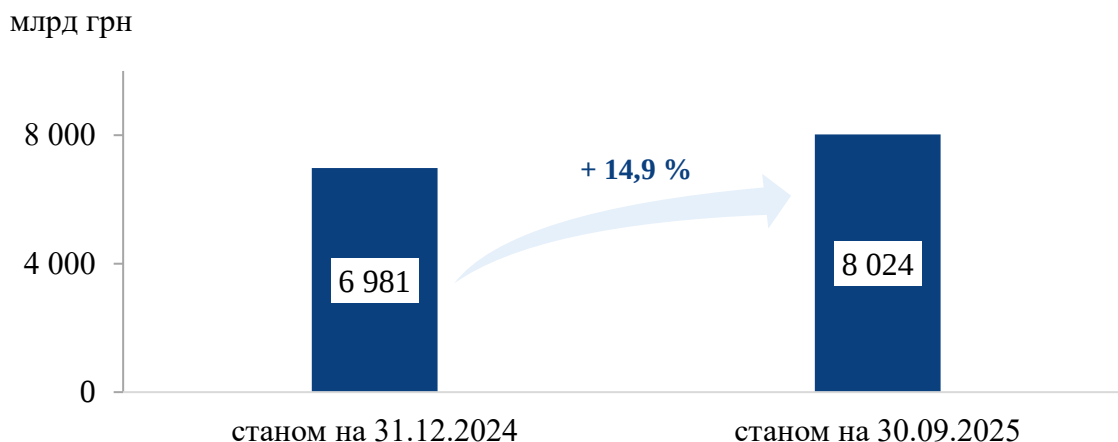

⁴² Відповідно до підпункту 1¹ частини третьої статті 15 БКУ (70 відс. надходжень від приватизації майна установ виконання покарань і слідчих ізоляторів, що безпосередньо не забезпечують виконання встановлених для них завдань і функцій).

У січні – вересні 2025 року загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу продовжував зростати за рахунок насамперед перевищення надходжень від запозичень над витратами на погашення зобов'язань. Збільшилися, порівняно з відповідним періодом попереднього року, витрати на погашення державного боргу на 30,5 відсотка.

Діаграма 19. Стан державного і гарантованого державою боргу

Загальний обсяг державного і гарантованого державою боргу збільшився на 1 трлн 43,2 млрд грн, або 14,9 відс., у тому числі зовнішній борг на 1 трлн 14,7 млрд грн, або 20,1 відс., і внутрішній – на 28,4 млрд грн, або 1,5 відсотка.

За оцінкою Рахункової палати, на зміну боргу вплинули:

+ 572 млрд грн – перевищення запозичень над погашенням боргу;

+ 471 млрд грн – зміни курсу гривні до іноземних валют

всього борг: 8 трлн 24 млрд грн,
у тому числі:

зовнішній – 6 трлн 63 млрд грн;

внутрішній – 1 трлн 961 млрд грн

Частка боргу, номінованого в іноземній валюті, в загальному обсязі державного та гарантованого державою боргу зросла з 74,7 до 77,1 відс. унаслідок перевищення в 16,3 раза чистого запозичення в іноземних валютах над чистим запозиченням у гривні, що збільшило валютний ризик боргу.

Державний борг зріс на 1 трлн 39,9 млрд грн, або 15,5 відс., – до 7 трлн 732,3 млрд грн, що становило 88,9 відс. граничного обсягу, передбаченого у статті 5 Закону. Зокрема, державний зовнішній борг збільшився на 1 трлн 23,1 млрд грн, або 21,2 відс., – до 5 трлн 852,5 млрд гривень. Витрати на погашення державного боргу, порівняно з відповідним періодом 2024 року, збільшилися на 30,5 відс. до 450,9 млрд грн, що на 21,9 млрд грн, або 4,6 відс., менше плану на звітний період. При цьому за державним внутрішнім боргом – збільшились на 49,1 відс. до 364,8 млрд грн, що на 3,7 млрд грн, або 1,0 відс., менше плану, а за зовнішнім – зменшились до 86,1 млрд грн, що на 18 млрд грн, або 17,5 відс., менше плану (в порівняних умовах без урахування платежів на погашення державного зовнішнього боргу при здійсненні реструктуризації у 2024 році).

Гарантований державою борг зріс на 3,3 млрд грн, або 1,1 відс., – до 291,8 млрд грн, що становило 71,7 відс. граничного обсягу, передбаченого у статті 5 Закону.

Витрати державного бюджету на виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії, становили 11,8 млрд грн, з яких 98,0 відс. – за залученими у попередні роки запозиченнями на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування – 11,5 млрд гривень. Ці витрати на 5,0 млрд грн, або 29,8 відс., менші плану на звітний період і на 4,6 млрд грн, або 28,3 відс., ніж у відповідному періоді попереднього року.

Економії витрат на погашення державного боргу і виконання гарантованих зобов'язань сприяли насамперед:

призупинення платежів за борговими зобов'язаннями держави за кредитами від Cargill Financial Services International, Inc.⁴³;

менший, порівняно з врахованим у розрахунках показників державного бюджету на 2025 рік, середній у січні – вересні цього року обмінний курс гривні до іноземних валют;

самостійне виконання суб'єктами господарювання боргових зобов'язань, забезпечених державними гарантіями.

⁴³ Постанова КМУ від 31 липня 2024 року № 865 „Про здійснення у 2024 році правочинів з державним боргом і гарантованим державою боргом”.

Державні гарантії у січні – вересні 2025 року надані відповідно до пункту 2 статті 6 Закону на підставі міжнародних договорів України в сумі 40,3 млрд грн, що на 16,1 млрд грн, або 66,3 відс., більше, ніж у відповідному періоді 2024 року, і становило 35,0 відс. загального обсягу, визначеного у Законі (115,0 млрд грн), у тому числі за зобов'язаннями:

АТ „Укрзалізниця” – проєкт „Оновлення парку електровозів АТ „Укрзалізниця” – 14,3 млрд грн;

НАК „Нафтогаз України” – проєкт фінансування екстрених закупівель газу НАК „Нафтогаз України” (ІІІ) – 12,6 млрд грн;

приватного акціонерного товариства „Укргідроенерго” – проєкти „Аварійне відновлення гідроелектростанцій” і Додаткове фінансування для Проєкту „Україна – Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ „Укргідроенерго”)” – 11,7 млрд грн;

АТ „Укргазвидобування” – проєкт „Закупівля верстатів КРС та покращення енергоефективності АТ „Укргазвидобування” – 1,7 млрд гривень.

У звітному періоді **державні гарантії** за рішенням КМУ не надавались.

V. МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ ТА МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ

У січні – вересні 2025 року видатки державного бюджету на надання трансфертів місцевим бюджетам на 13,4 відс. менші плану на звітний період, однак на 2,8 відс. більші, ніж у відповідному періоді попереднього року, що зумовлено насамперед наданням нових субвенцій для здійснення доплат педагогічним працівникам і реалізації інвестиційних проєктів у сферах освіти й охорони здоров'я.

Доходи місцевих бюджетів у січні – вересні 2025 року становили 73,1 відс. плану на рік, видатки – 61,1 відсотка. Для забезпечення проведення захищених видатків загального фонду місцевих бюджетів залучалися кошти ЄКР.

Трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам

план на
січень – вересень
2025 року

166 млрд грн

виконано

144 млрд грн, що
на 22 млрд грн менше плану на
звітний період;
на 4 млрд грн більше, ніж
у січні – вересні 2024 року

Як наслідок, видатки менші плану за 12-ма бюджетними програмами на суму 20,5 млрд грн, або 15,8 відс., зокрема на надання:

дотації для здійснення повноважень ОМС на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, – на 12,2 млрд грн, або 46,1 відс.;

субвенції для реалізації проєктів за Програмою з відновлення України – на 4,2 млрд грн, або 84,4 відс.;

субвенції на реалізацію проєктів за Надзвичайною кредитною програмою для відновлення України – на 1,2 млрд грн, або 79,1 відс.;

субвенції на здійснення доплати педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти – 0,9 млрд грн, або 12,1 відс.;

не розпочато проведення видатків на надання субвенцій за 4-ма бюджетними програмами на суму 1,8 млрд грн, зокрема на:

подовження третьої лінії метрополітену у м. Харкові – 0,8 млрд грн;
реалізацію проєкту „Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)” – 0,5 млрд грн;
реалізацію проєктів за Програмою відновлення України III – 0,4 млрд гривень.

Невиконання плану на звітний період спричинено насамперед:

➤ **незатвердженням КМУ розподілу або затвердженням розподілу окремих трансфертів не в повному обсязі**, у результаті видатки, зокрема, на надання:

дотації для здійснення повноважень ОМС на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу внаслідок збройної російської агресії, становили 14,3 млрд грн, або 53,9 відс. плану⁴⁴;

освітньої субвенції – 78,5 млрд грн, або 98,5 відс. плану⁴⁵;

субвенції на реалізацію ППП на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти „Нова українська школа” – 1,8 млрд грн, або 88,5 відс. плану⁴⁶;

⁴⁴ Відповідно до Порядку й умов надання у 2025 році додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв’язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації, затверджених постановою КМУ від 14 січня 2025 року № 23, надання дотації місцевим бюджетам здійснюється в межах обсягів, передбачених у Законі, згідно з розподілом, затвердженим КМУ. Розподіл цієї дотації здійснюється щокварталу, з урахуванням фактичних надходжень до місцевих бюджетів ПДФО, податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, плати за землю та єдиного податку. На 01 жовтня 2025 року нерозподілений залишок цієї дотації становив 10,5 млрд грн, або 28,8 відс. плану на рік (36,5 млрд гривень).

⁴⁵ За інформацією МОН, наданою на запит Рахункової палати, відповідно до вимог пункту 10 Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженого постановою КМУ від 14 січня 2015 року № 6 (зі змінами), у 2025 році до розрахунків не включено контингент учнів, які здобувають загальну середню освіту у гімназіях, ліцєях, закладах спеціалізованої освіти (мистецьких, спортивних, військових (військово-морських, військово-спортивних), наукових ліцєях, ліцєях з посиленою військово-фізичною підготовкою) з кількістю учнів у закладі менше 45 учнів, крім учнів спеціальних класів та класів з вечірньою формою здобуття освіти у таких закладах. На 01 жовтня 2025 року нерозподілений залишок цієї субвенції становив 1,1 млрд гривень.

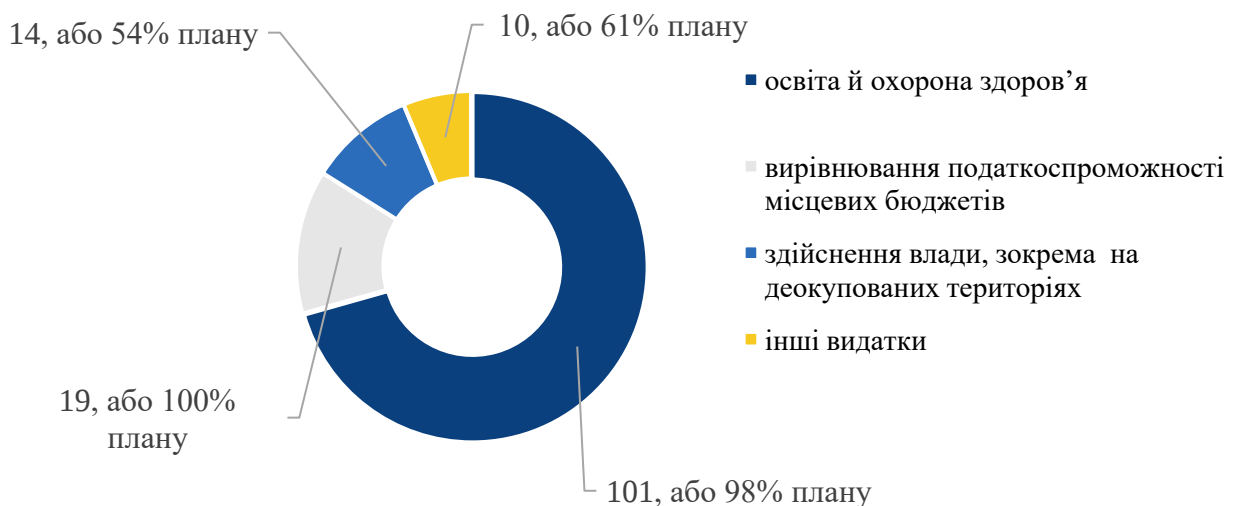
⁴⁶ За інформацією МОН, наданою на запит Рахункової палати, Міністерством підготовлено проєкт постанови щодо розподілу нерозподіленого залишку цієї субвенції між місцевими

субвенції на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти, заплановані у сумі 100 млн грн, не проводилися;

➤ **необхідністю перерозподілу коштів між проєктами**, недостатністю кваліфікованих підрядників і персоналу, змінами в будівельних нормах, перенесенням термінів процедур закупівель⁴⁷, у результаті видатки державного бюджету на надання субвенцій для реалізації ПП за рахунок кредитів (позик), залучених державою до спеціального фонду від ЄБРР, ЄІБ і МБРР, становили 1,4 млрд грн, або 22,3 відс. плану;

➤ **тривалим процесом підписання угод про передачу коштів гранту** між Мінрозвитку, Мінфіном та відібраними ОМС для реалізації проєкту „Ремонт житла для відновлення прав і можливостей людей (НОРЕ)”⁴⁷ у результаті заплановані видатки на надання субвенції на цю мету у сумі 460 млн грн не проводилися.

Діаграма 20. Напрями спрямування трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам у січні – вересні 2025 року, млрд грн

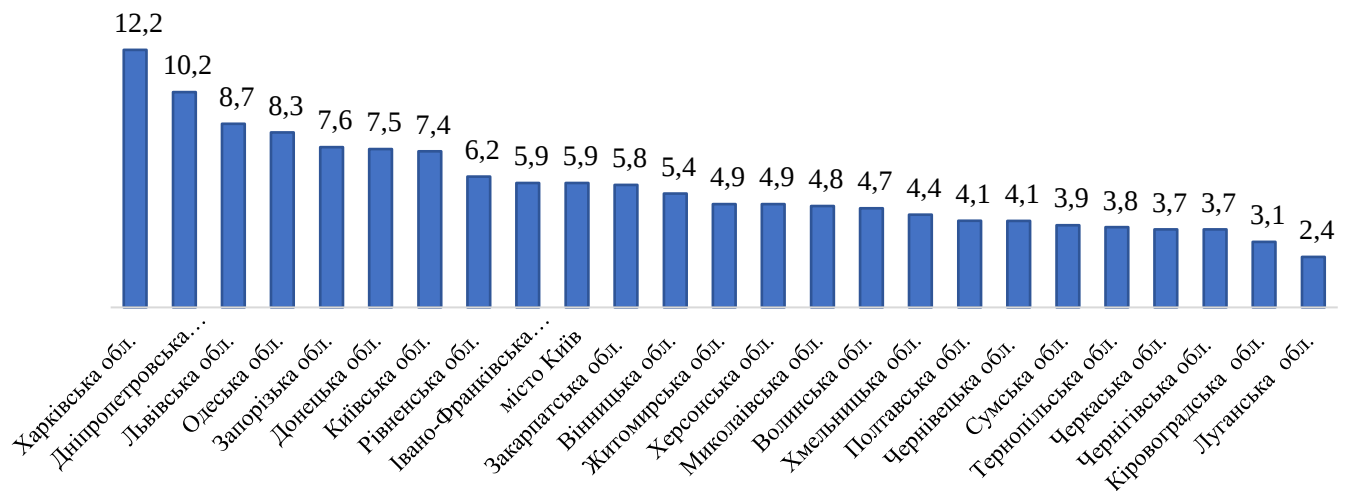
Порівняно з січнем – вереснем 2024 року **видатки державного бюджету на надання трансфертів місцевим бюджетам збільшилися унаслідок** насамперед:

бюджетами для закупівлі комп'ютерного обладнання вчителям, однак цей проєкт тричі не був підтриманий Мінфіном і наразі доопрацьовується.

⁴⁷ За інформацією Мінрозвитку, наданою на запит Рахункової палати.

- **надання чотирьох нових субвенцій** для здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти на суму 6,4 млрд грн; реалізації ППП на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту, – 5,3 млрд грн; реалізації ППП на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти „Нова українська школа” – 1,8 млрд грн; реалізації ППП у сфері охорони здоров’я – 1,6 млрд грн;
- **збільшення видатків** на надання базової дотації для горизонтального вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів на 3,3 млрд грн, або 20,9 відс., – до 19,1 млрд грн;
- **зменшення видатків** на надання дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень ОМС на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв’язку з повномасштабною російською збройною агресією, на 8,2 млрд грн – до 14,3 млрд грн;
- **зменшення видатків** на надання субвенції для реалізації проєктів (об’єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії, на 7,1 млрд грн – до 700 млн гривень⁴⁸.

Діаграма 21. Надані трансферти з державного бюджету місцевим бюджетам за регіонами у січні – вересні 2025 року, млрд грн

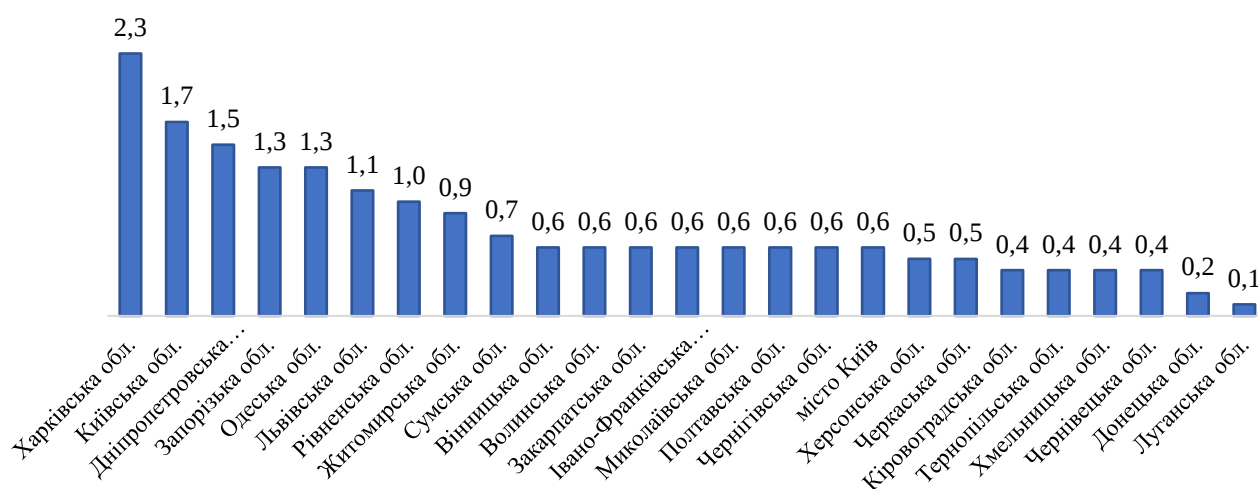
⁴⁸ У 2025 році відповідно до статті 44 Закону цю субвенцію надано окремим місцевим бюджетам за рахунок залишків коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, що утворилися на 01.01.2025, для завершення проєктів (об’єктів, заходів), реалізація яких у попередніх бюджетних періодах здійснювалася за рахунок коштів цього фонду.

Найбільше трансфертів з державного бюджету спрямовано місцевим бюджетам Харківської області, або 8,5 відс. загального обсягу наданих трансфертів, Дніпропетровської – 7,1 відс., Львівської – 6,0 відс., Одеської – 5,8 відс., Запорізької – 5,3 відс., Донецької – 5,2 відс., Київської – 5,2 відсотка.

У звітному періоді на видатки місцевих бюджетів використано 93,5 млрд грн отриманих з державного бюджету субвенцій. З початку року залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ деяких субвенцій збільшилися на 9,7 млрд грн і становили 19,5 млрд гривень.

Діаграма 22. Залишки коштів субвенцій на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ за регіонами на 01.10.2025, млрд грн

Наявність на 01 жовтня 2025 року на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ залишків отриманих з державного бюджету деяких субвенцій спричинена⁴⁹, зокрема:

➤ освітньої субвенції у сумі 4,7 млрд грн, з них на оплату праці педагогічних працівників – 2,9 млрд грн, насамперед перенесенням терміну виплати заробітної плати педагогічним працівникам за попередній період на перші числа наступного місяця через недостатність фінансового ресурсу; наявністю вакантних посад

⁴⁹ За інформацією МОН, Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Київської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Рівненської, Харківської обласних військових адміністрацій та Київської міської державної адміністрації, наданою на запити Рахункової палати.

педагогічного персоналу; економією фонду оплати праці через перебування працівників на лікарняних, у відрядженнях та відпустках;

- субвенції на реалізацію ППП на облаштування безпечних умов у закладах, що надають загальну середню освіту (облаштування укриттів), зокрема військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеях, ліцеях із посиленою військово-фізичною підготовкою – 3,6 млрд грн здебільшого тривалим здійсненням процедур закупівель та укладання угод з підрядниками; здійсненням оплати за фактично виконані роботи після попереднього співфінансування проєктів з місцевих бюджетів;

- субвенції на реалізацію ППП на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти „Нова українська школа” – 1,6 млрд грн здебільшого тривалим здійсненням процедур закупівель, оскільки закупівля обладнання здійснюється за рахунок програми фінансової підтримки України від ЄС Ukraine Facility, що передбачає додаткові обмеження до постачальників товарів, а також до походження самого товару;

- субвенції на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти – 1,2 млрд грн насамперед економією коштів, оскільки у періоди перебування працівників на лікарняних і у відрядженнях доплата не здійснювалась;

- субвенції на реалізацію ППП на безперешкодний доступ до якісної освіти – шкільні автобуси – 0,7 млрд грн здебільшого незавершенням тендерних процедур;

- субвенції на реалізацію проєктів (об’єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії, – 0,5 млрд грн, зокрема коригуванням проєктно-кошторисної документації;

- субвенції на забезпечення харчуванням учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти – 0,5 млрд грн насамперед меншою фактичною потребою через безпекову ситуацію, захворювання учнів, карантинні заходи, дистанційне навчання;

- субвенції на реалізацію ППП із забезпечення житлом дитячих будинків сімейного типу, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, – 0,5 млрд грн зокрема економією коштів, незавершенням відбору відповідного житла;

➤ субвенції на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, – 0,2 млрд грн насамперед відсутністю у територіальних громадах підготовлених фахівців із супроводу відповідно до вимог професійного стандарту, наявністю вакансій.

 Доходи місцевих бюджетів у січні – вересні 2025 року зросли, порівняно з відповідним періодом попереднього року, на 54,3 млрд грн, або 11,0 відс., насамперед за рахунок збільшення надходжень ПДФО, місцевих податків і зборів та становили 546,8 млрд гривень.

Доходи місцевих бюджетів без трансфертів із державного бюджету, порівняно із відповідним періодом попереднього року, зросли на 50,4 млрд грн, або 14,3 відс., – до 403,2 млрд грн, їх частка у загальному обсязі доходів місцевих бюджетів збільшилася на 2,1 відс. пункту – до 73,7 відс., що свідчить про зменшення залежності від державного бюджету.

Діаграма 23. Структура доходів місцевих бюджетів без трансфертів із державного бюджету у січні – вересні 2025 року, відс.

Зросли надходження, зокрема:

➤ ПДФО – на 31 млрд грн, або 16,9 відс., – до 214,1 млрд грн унаслідок збільшення середньомісячної заробітної плати⁵⁰ на 19,8 відс., найбільше до бюджету міста Києва – на 4,4 млрд грн, або 14,9 відс., зведених бюджетів Львівської – на 3,4 млрд грн, або 24,2 відс., Дніпропетровської – на 3,2 млрд грн, або 15,6 відс., Київської – на 3,1 млрд грн, або 24,8 відс., Харківської – на 2,1 млрд грн, або 20,2 відс., областей;

➤ акцизного податку – на 7,2 млрд грн, або 36,8 відс., – до 26,7 млрд грн, за рахунок насамперед збільшення надходжень цього податку з:

ввезеного на митну територію України пального – на 4 млрд грн, або 55,5 відс., внаслідок підвищення ставок акцизного податку на пальне⁵¹, зокрема на дизельне паливо на 50,1 відс., бензин на 25,4 відс.⁵², та девальвації гривні до євро;

реалізації виробниками та імпортерами тютюнових виробів – на 2,2 млрд грн, або 36,5 відс., що зумовлено зростанням обсягів імпорту сигарет і тютюнових виробів для електричного нагрівання (ТВЕН) у 1,4 раза⁵², а також підвищенням ставок цього податку на тютюнові вироби в середньому на 11 відс. з 25.03.2025⁵³;

➤ податку на майно – на 6 млрд грн, або 16,2 відс., – до 43,3 млрд грн, насамперед за рахунок збільшення надходжень орендної плати та земельного податку з юридичних осіб унаслідок встановлення коефіцієнта 1,12 індексації нормативної грошової оцінки земель за 2024 рік, що враховується при сплаті плати за землю у 2025 році;

➤ єдиного податку – на 5,7 млрд грн, або 11,4 відс., – до 55,9 млрд грн, насамперед за рахунок збільшення надходжень цього податку з:

фізичних осіб – на 3,7 млрд грн, або 9 відс., за рахунок зростання цін на 13,9 відс. у січні – вересні 2025 року до відповідного періоду попереднього року;

⁵⁰ За інформацією ПФУ, розміщеною на офіційному сайті.

⁵¹ Відповідно до Закону України від 18 липня 2024 року № 3878-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо імплементації положень актів права Європейського Союзу щодо акцизного податку”, який набрав чинності 01 вересня 2024 року.

⁵² За інформацією Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати.

⁵³ Відповідно до Закону України від 04 грудня 2024 № 4115-IX „Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо перегляду ставок акцизного податку на тютюнові вироби”.

сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік не менше 75 відс., – на 1,5 млрд грн, або 40,5 відс., унаслідок встановлення коефіцієнта 1,12 індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь за 2024 рік, що враховується при сплаті плати за землю у 2025 році;

➤ податку на прибуток підприємств і фінансових установ комунальної власності – на 2,3 млрд грн, або у 4,4 раза, за рахунок сплати податку на прибуток за січень – вересень 2025 року КП „Київтеплоенерго” в сумі 2,1 млрд грн (за відповідний період 2024 року підприємство не сплачувало цей податок⁵⁴).

Отримано менше, ніж у відповідному періоді попереднього року, надходжень, зокрема:

➤ податку на прибуток банківських організацій, включаючи філіали подібних організацій, розташованих на території України, – на 1,7 млрд грн, або 23,0 відс. (5,8 млрд грн), що пояснюється авансовою сплатою податку на прибуток у грудні 2024 року, замість першого кварталу 2025 року;

➤ коштів з інших джерел власних надходжень бюджетних установ – на 1,1 млрд грн, або 7,3 відс. (14,5 млрд грн), що спричинено зменшенням надходжень від благодійних внесків, грантів і дарунків;

➤ в рамках програм допомоги урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ – на 486 млн грн, або 93,6 відс. (33 млн грн);

➤ рентної плати за користування надрами для видобування природного газу – на 213 млн грн, або 18,5 відс. (941 млн грн), що зумовлено насамперед зниженням обсягу видобутку природного газу на 5,7 відс. внаслідок руйнування газової інфраструктури видобувних підприємств⁵⁵.

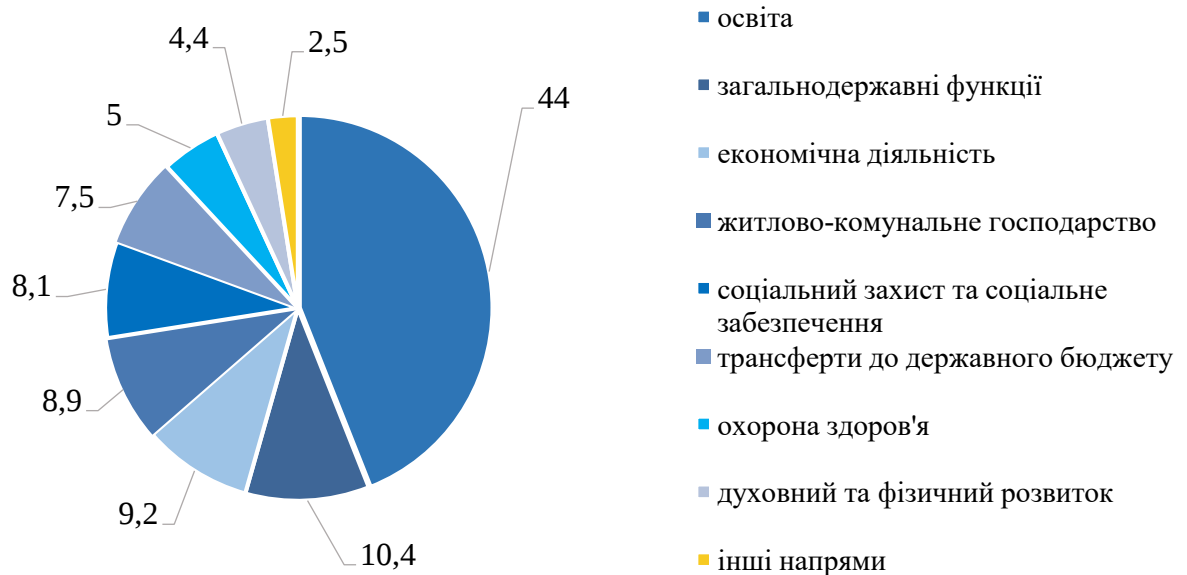

Видатки місцевих бюджетів у січні – вересні 2025 року проведені в сумі 490,8 млрд грн, що більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, на 73,7 млрд грн, або 17,7 відсотка. При цьому частка видатків місцевих бюджетів (без трансфертів до державного бюджету) у видатках зведеного бюджету зменшилася на 0,8 відс. пункту – до 11,5 відсотка.

⁵⁴ За інформацією Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати.

⁵⁵ За інформацією ДПС та Мінфіну, наданою на запит Рахункової палати.

Діаграма 24. Структура видатків місцевих бюджетів у січні – вересні 2025 року, відс.

Збільшилися, порівняно з січнем – вереснем 2024 року, насамперед видатки на:

➤ **освіту** – на 28,6 млрд грн, або 15,3 відс., – до 215,8 млрд грн, зокрема спрямовано:

114,3 млрд грн на надання закладами освіти загальної середньої освіти, з них 67,6 млрд грн за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету;

38,2 млрд грн на надання дошкільної освіти;

12,1 млрд грн на надання професійної (професійно-технічної) освіти;

5,2 млрд грн на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів освіти за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету;

➤ **загальнодержавні функції** – на 8,8 млрд грн, або 20,9 відс., – до 51,1 млрд грн, із них 47,2 млрд грн спрямовано на забезпечення діяльності місцевих органів влади;

➤ **житлово-комунальне господарство** – на 8,5 млрд грн, або 24,1 відс., – до 43,8 млрд грн, зокрема спрямовано:

21,8 млрд грн на організацію благоустрою населених пунктів;

12,3 млрд грн на утримання та ефективну експлуатацію об'єктів житлово-комунального господарства;

➤ **соціальний захист і соціальне забезпечення** – на 4,2 млрд грн, або 12,0 відс., – до 39,6 млрд грн, зокрема спрямовано:

10,8 млрд грн на надання соціальних та реабілітаційних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю в установах соціального обслуговування;

2,7 млрд грн на здійснення соціальної роботи з вразливими категоріями населення;

1,5 млрд грн на соціальний захист ветеранів війни та праці;

➤ **охорону здоров'я** – на 3,7 млрд грн, або 17,7 відс., – до 24,6 млрд грн, зокрема спрямовано:

9,5 млрд грн на багатопрофільну стаціонарну медичну допомогу населенню;

3 млрд грн на первинну медичну допомогу;

2,3 млрд грн на спеціалізовану стаціонарну медичну допомогу;

➤ **духовний та фізичний розвиток** – на 2,3 млрд грн, або 12,0 відс., – до 21,8 млрд грн, зокрема спрямовано:

13,6 млрд грн на культуру і мистецтво;

5,1 млрд грн на розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту.

Водночас **зменшилися** видатки на громадський порядок, безпеку та судову владу – на 1,3 млрд грн, або 10,0 відс., – до 11,9 млрд грн, із них 6,6 млрд грн спрямовано на заходи та роботи з територіальної оборони.

Поточні видатки проведено в сумі 414,4 млрд грн, або 84,4 відс. загального обсягу, **капітальні** – 76,4 млрд грн, або 15,6 відс., що становило 67,0 відс. і 42,8 відс. плану на рік відповідно. Капітальні видатки проведено переважно за рахунок коштів, переданих із загального фонду місцевих бюджетів до бюджету розвитку (спеціального фонду) у сумі 69 млрд гривень. При цьому, порівняно з відповідним періодом попереднього року, капітальні видатки зросли на 10,4 млрд грн, або 15,8 відс., зокрема найбільше на:

➤ капітальні трансферти (підприємствам, установам, організаціям, органам державного управління інших рівнів) – на 4,7 млрд грн, або 16,2 відс.;

➤ капітальне будівництво (придбання інших об'єктів) – на 4,6 млрд грн, або у 2,2 раза.

Для забезпечення проведення захищених видатків загального фонду місцевих бюджетів **з ЄКР на покриття тимчасових касових розривів** у січні – вересні 2025 року надано 137 позик місцевим бюджетам у сумі 567 млн грн, що на 35 млн грн, або 6,6 відс., більше, ніж у відповідному періоді попереднього року. При цьому бюджети міських ТГ отримали 38,4 відс. загального обсягу позик, обласний бюджет Кіровоградської області – 24,3 відс., селищних ТГ – 18,9 відс., сільських ТГ – 18,4 відсотка.

Найбільше таких позик отримали: обласний бюджет Кіровоградської області – 138 млн грн, бюджет Старокостянтинівської МТГ Хмельницької області – 98 млн грн і бюджет Чортківської МТГ Тернопільської області – 90 млн гривень. Станом на 01.10.2025 заборгованість за наданими з початку року позиками становила 3 млн гривень.

У січні – вересні 2025 року з місцевих бюджетів до державного бюджету перераховано трансфери в сумі 36,6 млрд грн, що на 17,9 млрд грн, або у 2 рази більше, ніж у відповідному періоді попереднього року, переважно за рахунок відновлення перерахування реверсної дотації та збільшення обсягу перерахованої субвенції на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів.

З місцевих бюджетів до загального фонду державного бюджету перераховано реверсну дотацію в сумі 11,4 млрд грн, або 100 відс. плану на звітний період. Крім того, з місцевих бюджетів до спеціального фонду державного бюджету перераховано три субвенції на загальну суму 25,2 млрд гривень.

Зокрема, субвенцію **на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів** перераховано у сумі 25 млрд грн, що на 6,5 млрд грн, або 35,4 відс. більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Найбільше коштів субвенції перераховано з:

бюджету міста Києва у сумі 5,9 млрд грн, або 23,5 відс. загального обсягу;
обласних бюджетів Донецької – 1,4 млрд грн, або 5,6 відс., Дніпропетровської – 1,1 млрд грн, або 4,6 відс., Запорізької – 556 млн грн, Львівської – 518 млн грн, Київської – 508 млн грн, Харківської областей – 485 млн грн;

бюджетів Чернігівської МТГ – 452 млн грн, Вінницької МТГ – 407 млн грн, Одеської МТГ – 406 млн грн, Львівської МТГ – 305 млн грн, Дніпровської МТГ – 331 млн грн;

бюджетів Борщагівської сільської ТГ Київської області – 216 млн грн, Новоолександрівської сільської ТГ – 84 млн грн і Слобожанської селищної ТГ Дніпропетровської області – 70 млн гривень.

Ця субвенція спрямована розпорядникам коштів державного бюджету, зокрема:

Міноборони – 15,7 млрд грн на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання; забезпечення діяльності Збройних Сил України, підготовку кадрів і військ, медичне забезпечення особового складу, ветеранів військової служби та членів їхніх сімей, ветеранів війни;

МВС – 5,9 млрд грн переважно на забезпечення діяльності Нацгвардії та Нацполіції;

СБУ – 0,9 млрд грн переважно на забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи СБУ.

За рішеннями місцевих рад у січні – вересні 2025 року на придбання ОВДП, у тому числі Військових облігацій із строком обігу більше 12 місяців, спрямовано тимчасово вільні кошти місцевих бюджетів у сумі 410 млн грн, що на 118 млн грн, або 22,4 відс., менше, ніж у січні – вересні 2024 року. Найбільше ОВДП придбано Вінницькою МТГ у сумі 200 млн грн, або 48,8 відс. загального обсягу, та обласним бюджетом Житомирської області – 150 млн грн, або 36,6 відсотка.

Від погашення ОВДП, розміщених у попередніх роках, до відповідних місцевих бюджетів надійшло 758 млн грн і отримано доходу – 80 млн гривень⁵⁶. Залишок коштів, розміщених у державних цінних паперах у січні – вересні 2025 року, зменшився на 37,5 відс. – до 580 млн гривень.

Залишки коштів на рахунках місцевих бюджетів і бюджетних установ, відкритих у **Казначействі, збільшилися** з початку року на **52,7 млрд грн**, або **42,9 відс.**, і на 01.10.2025 становили **175,4 млрд грн**, що зумовлено як перевиконанням доходів, так і обмеженням видатків в умовах воєнного стану.

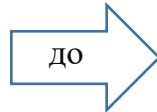
⁵⁶ За інформацією Казначейства, наданою на запит Рахункової палати.

З початку року місцевий борг збільшився на 251 млн грн, або 1,3 відс., – до 18,9 млрд гривень.

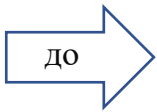
Зовнішній борг
збільшився на
383 млн грн, або на 7,5 %

5,4 млрд грн за рахунок девальвації гривні до євро на 10,3 відс., в якому переважно номіновано місцевий борг.

Внутрішній борг
зменшився на
132 млн грн, або 1 %

13,5 млрд грн, з яких 9 млрд грн зобов'язання за середньостроковими позиками та безвідсотковими позичками, що надавалися з ЄКР упродовж 2009 – 2014 років.

За рішенням міських рад на фінансування бюджетів розвитку **одержано позик** у сумі 2,3 млрд грн, з них:

➤ **внутрішніх позик від банківських установ** у сумі 1,7 млрд грн, з яких найбільше до бюджетів Львівської МТГ – 830 млн грн, або 49,5 відс. загального обсягу, Дніпровської МТГ – 464 млн грн, або 27,7 відс., та Луцької МТГ Волинської області – 105 млн грн, або 6,3 відс.;

➤ **зовнішніх позик від МФО** у сумі 645 млн грн, з яких найбільше до бюджетів Львівської МТГ – 318 млн грн, або 49,5 відс. загального обсягу, Харківської МТГ – 240 млн грн, або 37,2 відсотка.

При цьому **погашено таких позик** у сумі 1,8 млрд грн, з яких внутрішніх позик у сумі 1 млрд грн і зовнішніх – 0,8 млрд гривень.

Крім того, **гарантовані обласними радами та територіальними громадами борги** з початку року збільшились на 1,9 млрд грн, або 16,2 відс., і на 01.10.2025 становили 13,3 млрд грн, із них зовнішні – 8,4 млрд гривень.

Пропозиції

Для усунення виявлених відхилень і порушень при виконанні Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” Рахункова палата вважає за доцільне рекомендувати Кабінетові Міністрів України:

- доручити Мінфіну разом з ДПС проаналізувати причини зростання податкової заборгованості суб’єктів господарювання перед державним бюджетом і вжити дієвих заходів щодо її зменшення;
- забезпечити прийняття рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету відповідно до мети формування цього фонду, визначеної частиною першою статті 24 БКУ;
- забезпечити своєчасне та повне виконання зобов’язань за програмою Ukraine Facility з метою уникнення затримок у надходженні коштів від ЄС;
- доручити головним розпорядникам:

вжити заходів щодо погашення кредиторської та дебіторської бюджетної заборгованості за видатками державного бюджету і недопущення утворення нової простроченої заборгованості;

проаналізувати виконання бюджетних програм і у разі неможливості проведення видатків у запланованих на рік обсягах розглянути доцільність здійснення перерозподілу бюджетних асигнувань для спрямування коштів на вирішення нагальних потреб;

забезпечити підготовку та подання на затвердження КМУ проєктів рішень щодо розподілу нерозподілених коштів трансфертів для проведення запланованих видатків або пропозицій щодо перерозподілу цих коштів на інші видатки для забезпечення нагальних потреб в умовах дії воєнного стану за бюджетними програмами:

Мінветеранів 1511810 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проєкту із розвитку ветеранських просторів”;

МОН 2211190 „Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам”, 2211370 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти”, 2211360 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти”;

2211850 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти „Нова українська школа” і 2211860 „Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на модернізацію та оновлення матеріально-технічної бази військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеїв, закладів освіти з посиленою військово-фізичною підготовкою”;

Мінфіну 3511280 „Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв’язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації”.

Голова Рахункової палати

Ольга ПІЩАНСЬКА

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

Агентство відновлення	Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України
БКУ	Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 року № 2456-VI (зі змінами)
БРРЄ	Банк розвитку Ради Європи
Військові облігації	облігації внутрішньої державної позики „Військові облігації”
головні розпорядники	головні розпорядники коштів державного бюджету
Держмитслужба	Державна митна служба України
ДПС	Державна податкова служба України
ЄБРР	Європейський банк реконструкції та розвитку
ЄКР	єдиний казначейський рахунок
ЄС	Європейський Союз
Закон	Закон України від 19 листопада 2024 року № 4059-IX „Про Державний бюджет України на 2025 рік” (зі змінами)
Казначейство	Державна казначейська служба України
КМУ, Уряд	Кабінет Міністрів України
МБРР	Міжнародний банк реконструкції та розвитку
МВС	Міністерство внутрішніх справ України
МВФ	Міжнародний валютний фонд
Мінветеранів	Міністерство у справах ветеранів України
Мінекономіки	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України (відповідно до постанови КМУ від 21 липня 2025 року № 903, яка набула чинності 27 липня 2025 року)
Мінрозвитку	Міністерство розвитку громад та територій України
Міноборони	Міністерство оборони України
Мінсоцполітики	Міністерство соціальної політики, сім’ї та єдності України (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 904, яка набула чинності 27 липня 2025 року)

Мінстратегпром	Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 року № 905, яка набула чинності 27 липня 2025 року, ліквідовано, виконання його функцій покладено на Міністерство оборони України)
Мінфін	Міністерство фінансів України
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я України
МОН	Міністерство освіти і науки України
МТГ	міська територіальна громада
МФО	міжнародні фінансові організації
Нацгвардія	Національна гвардія України
Нацполіція	Національна поліція України
НБУ	Національний банк України
ОВДП	облігації внутрішніх державних позик
ОМС	органи місцевого самоврядування
ПДВ	податок на додану вартість
ПФУ	Пенсійний фонд України
ПДФО	податок і збір на доходи фізичних осіб
ППП	публічний інвестиційний проект
ПКУ	Податковий кодекс України від 02 грудня 2021 року № 2755-VI (зі змінами)
податок на доходи фізичних осіб з забезпечення, грошових винагород та інших виплат, грошового забезпечення одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та військовослужбовців особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами	податок на доходи фізичних осіб з грошового забезпечення, грошових винагород та інших виплат, грошового забезпечення одержаних військовослужбовцями, поліцейськими та військовослужбовців особами рядового і начальницького складу, що сплачується податковими агентами
постанова № 780	постанова Кабінету Міністрів України від 28 червня 2024 року № 780 „Про схвалення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2025–2027 роки”
СБУ	Служба безпеки України
ТГ	територіальна громада
Фонд соцстраху на випадок безробіття	Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття

Додаток 1

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у січні – вересні

Окремі основні прогностні макропоказники економічного і соціального розвитку на 2025 рік

Показники	Прогноз (постанова № 780)	Січень – вересень факт
1. Індекс споживчих цін		
грудень до грудня попереднього року, відс.	109,5	106,4 ⁵⁷
у середньому до попереднього року, відс.	109,7	113,9 ⁵⁷
2. Індекс цін виробників промислової продукції		
грудень до грудня попереднього року, відс.	111,1	98,0 ⁵⁷
3. Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн дол. США	– 40,7	– 39,9 ⁵⁸
4. Експорт товарів і послуг:		
млрд дол. США	57,2	39,5 ⁵⁸
у відс. до відповідного періоду попереднього року	107,0	-5,5 ⁵⁸
5. Імпорт товарів і послуг:		
млрд дол. США	97,9	79,4 ⁵⁸
у відс. до відповідного періоду попереднього року	103,7	14,6 ⁵⁸
6. Обмінний курс гривні (в середньому за період):		
за долар США	45,0 ⁵⁹	41,6 ⁵⁸
за євро	48,6 ⁵⁹	46,5 ⁵⁸

⁵⁷ Статистична звітність Державної служби статистики України.

⁵⁸ За даними НБУ.

⁵⁹ Розрахунки до проекту Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” (№ 12000 від 14 вересня 2024 року).

Додаток 2

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у січні – вересні

Виконання плану доходів державного бюджету, млрд грн⁶⁰

Показники	Всього		У т. ч. загальний фонд			
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – вересень	виконано	відс. виконання
ВСЬОГО ДОХОДІВ	3 389	2 713	80,0	1 822	1 917	105,2
<i>з них:</i>						
1. ПДФО	482	356	73,8	237	261	110,1
2. Податок на прибуток підприємств	279	220	78,7	204	220	107,9
3. Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	54	31	58,7	39	31	80,7
4. Акцизний податок із вироблених в Україні підакцизних товарів	135	89	66,3	93	89	95,8
5. Акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів	161	121	75,5	109	121	110,7
6. ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) з урахуванням бюджетного відшкодування	318	232	72,8	223	232	103,7
7. ПДВ із ввезених на митну територію України товарів	594	390	65,7	415	390	94,0
8. Ввізне мито	59	39	66,3	43	39	91,7
9. Частина чистого прибутку державних підприємств і дивіденди, нараховані на акції господарських товариств, у статутних капіталах яких є державна власність	65,9	66	100,7	48	64	135,3
10. Кошти, що перераховуються НБУ відповідно до Закону України „Про Національний банк України”	84	84	100,0	64	84	131,7
11. Власні надходження бюджетних установ	669	639	95,4	—	—	—
12. Надходження від ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ	343	318	92,6	295	309	104,6

⁶⁰ Звітність Казначейства.

Додаток 3

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у січні – вересні

Виконання плану видатків державного бюджету, млрд грн⁶¹

Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – вересень	виконано	відс. виконання
ВСЬОГО ВИДАТКІВ	5 049,2	3 639,3	72,1	2 979,4	2 818,1	94,6
<i>із них:</i>						
1. Загальнодержавні функції, зокрема обслуговування боргу та виплати за державними деривативами	537,4	298,9	55,6	308,8	292,6	94,8
2. Оборона	431,1	246,3	57,1	255,7	246,3	96,3
3. Громадський порядок, безпека та судова влада	2 489,5	2 027,7	81,5	1 451,8	1 402,4	96,6
4. Економічна діяльність	776,2	536,6	69,1	440,8	418,2	94,9
5. Охорона здоров'я	217,2	103,0	47,4	92,7	79,2	85,4
6. Духовний і фізичний розвиток	229,0	150,3	65,6	149,4	138,1	92,4
7. Освіта	16,9	10,1	59,8	11,2	9,8	87,5
8. Соціальний захист і соціальне забезпечення, зокрема соціальний захист пенсіонерів	78,8	45,9	58,2	29,3	27,4	93,5
9. Кошти, що передаються до місцевих бюджетів	454,6	310,1	68,2	327,5	300,1	91,6
	239,6	178,2	74,4	178,2	178,2	100,0
	227,6	143,6	63,1	153,4	139,3	90,8

⁶¹ Звітність Казначейства.

Додаток 4

до Висновку про результати аналізу виконання закону про Державний бюджет України на 2025 рік у січні – вересні

Дефіцит / фінансування державного бюджету в січні – вересні 2025 року, млрд грн⁶²

Показники	Всього			У т. ч. загальний фонд		
	план на 2025 рік	виконано	відс. виконання	план на січень – вересень	виконано	відс. виконання
ДЕФІЦИТ (ряд. I – ряд. II) / ФІНАНСУВАННЯ (ряд. III – ряд. IV)	-1 697	-921	54,3	-1 150	-892	77,6
I. Доходи і повернення кредитів	3 404	2 722	79,9	1 833	1 926	105,1
II. Видатки і надання кредитів	5 101	3 643	71,4	2 983	2 818	94,5
III. Фінансування в частині надходжень – всього,	2 323	1 564	67,3	1 623	1 469	90,5
зокрема:						
3.1. Внутрішні запозичення	764	382	50,0	435	382	87,8
3.2. Зовнішні запозичення	1 519	1 034	68,1	986	938	95,1
3.3. Надходження від приватизації державного майна	3	2	66,7	1	2	146,7
3.4. Фінансування за рахунок коштів ЄКР	–	146	x	201	146	72,8
3.5. Зміни обсягів бюджетних коштів	37	–	x	–	–	x
IV. Фінансування в частині витрат – всього,	626	451	72,0	473	576	121,8
зокрема:						
4.1. Погашення внутрішнього боргу	497	365	73,4	369	365	98,9
4.2. Погашення зовнішнього боргу	129	86	66,7	104	86	82,7

⁶² Звітність Казначейства.